

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 2403/28 – 2024 සැප්තැම්බර මස 25 වැනි බදාදා – 2024.09.25

(රජයේ බලයට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස: (I) වැනි ජෙදුය – සාමාන්‍ය

රජයේ නිවේදන

නිවේදනයයි

කදුරට ප්‍රඟාතීය - 2024

2024 සැප්තැම්බර 02 දිනැති සහ අංක 24/1672/611/034 දුරන අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුව, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මළයාභ වතු ප්‍රජාව ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජ ආර්ථික නිප්මිතය තුළට සම්පූර්ණයෙන් ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා මෙම “කදුරට ප්‍රඟාතීය” මූලික ලේඛනය ලෙස සම්මත කර ඇත.

එය මළයාභ වතු ප්‍රජාව සම්බන්ධයෙන් රජයේ වර්තමාන සහ අනාගත වැඩසටහන් සහ ප්‍රතිපත්ති සඳහා පදනම සහ මගපෙන්වීම විය යුතුය. මෙම ප්‍රඟාතීය ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ නිල ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද ලේඛනයක් ලෙස මෙයින් දැනම් දෙනු ලැබේ.

ඡ්‍රේන් තොන්ඩමන්,
ඡල සම්පාදන සහ වතු යටිතල පහසුකම්,
සංචරිත අමාත්‍ය.

2024 සැප්තැම්බර මස 19 වැනි දින,
ඡල සම්පාදන සහ යටිතල පහසුකම් සංචරිත අමාත්‍යාංශය.
කොළඹ 03.

කඳුරට ප්‍රයෝගීතිය

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ රජය

අන්තර්ගතය

පූර්විකාව	3
දැක්ම පිළිබඳ ප්‍රකාශය.....	4
දායකත්වය වෙනුවෙන් ලබා දෙන පිළිගැනීම.....	5
ජාතික කැපවීම	6
ඉඩම් සහ නිවාස	7
සේවා නියුක්තිය.....	9
ආර්ථික අභිජනනය	11
සීංහලය.....	13
ඇඹ්‍යාපනය.....	15
මමා සුබසාධනය සහ සංවර්ධනය.....	17
තාරුණ්‍යය සවිබල ගැන්වීම.....	20
කාන්තා සවිබල ගැන්වීම සහ සමාජභාවී සමාන්තමතාවය.....	23
අවදානමට ලක්ව ඇති කණ්ඩායම්වල පරිපූර්ණතාවය	26
අනුස්මරණය සහ සංස්කෘතික සංරක්ෂණය.....	28
පුරුණ පුරවැසිභාවය සඳහා පිළිගැනීම ලබාදීම සහ ප්‍රකාශට පත් කිරීම	29
නිගමනය	30

පුද්‍රවිකාව

ඉත්දීයානු සම්භවයක් සහිත දුම්ල (IOT) (මෙලෙයාහ දුම්ල) වතුකර ප්‍රජාවගේ (වතුකර ප්‍රජාව) ශ්‍රී ලංකා ආගමනයේ 200 වන සංවන්සරය නිමිතිකොට ගෙන මෙම ප්‍රයුෂ්තිය සම්පාදනය කර ඇත.

ඒ අතර, ගත වූ ගත වර්ෂ දෙකක කාලය තුළ වතුකර ප්‍රජාව ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික, සමාජීය හා සංස්කෘතික නිර්මිතිය තුළ ප්‍රමුඛ පෙළේ කාර්යාලයක් ඉටුකර ඇති බව සඳහන්යේ ශ්‍රී ලංකාව ලෙව ප්‍රමුඛ පෙළේ තේ නිෂ්පාදකයකු බවට පරිවර්තනය කරමින් ජාතියේ ආර්ථිකයට සැලකිය යුතු මට්ටමකින් දායක වෙමින්, සහ ගෝලීය වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව ඔසවා තැබීමෙහි ලා ඔවුන්ගේ ප්‍රතිඵල කාර්යාලය සහ කැපවීම උපකාර වී තිබේ.

ඒ අතර, වතුකර ප්‍රජාවගේ ග්‍රුම දායකත්වයෙන් දිවෙන තේ කරමාන්තය, ආර්ථික සෞඛ්‍යාග්‍යය ලබා දීමට පමණක් නොව ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජීය හා සංස්කෘතික ඩු ද්රැගනය හැඩා කරවීමට දායක වූ බව සඳහන්ය.

ඒ අතර, වතුකර ප්‍රජාවගේ සාම්ප්‍රදායත්ගෙන් අනුත උදෑස්ථාන සංස්කෘතිය සහ ප්‍රත්‍යාස්ථීතිය, ශ්‍රී ලංකාවේ අනන්‍යතාවයේ අන්‍යාපනය අංශයන් බවට පත්ව තිබෙන බව සඳහන්ය

ඒ අතර, ඉඩම්, අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍යාග්‍යය, සේවා සහ අනෙකුත් අන්‍යාපනය සේවාවන් කර ප්‍රවිෂ්ට වීම සඳහා පවතින සීමිත අවකාශය හමුවේ වතුකර ප්‍රජාව ඔවුන් විසින් ලබා දී තිබෙන ප්‍රාග්ධනය දායකත්වය පසෙකකළ එතිනාසික වශයෙන් ආන්තිකකරණයට ලක්ව ඇති බවට රජය විසින් තැබුනාගෙන තිබේ. මෙම ආන්තික කරණය විසින් දැරිදා වතුයන් නිර්මාණය කර ඇති සේම සමාජීය වශයෙන් ඔවුන් බැහැර කර තිබෙන අතර, එහි ප්‍රතිච්ලයක් ලෙස ප්‍රමුඛ ශ්‍රී ලංකාව සමාජය වෙත ඔවුන් ඔසවා තැබීම සහ පුද්‍රණ වශයෙන් ඔවුන් සමාජයට ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා ඇති අවස්ථා සීමා වී තිබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ වතුකර ප්‍රජාව විසින් ලබා යුත් දැවැන්ත දායකත්වයන් පිළිගැනීමට ලක්කිරීම සඳහා සහ එතිනාසික වශයෙන් ඔවුනට මූෂණපැළීම සිදු වූ දුෂ්කරණ සහ සිදු වූ අසාධාරණයන් නිවැරදි කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ලබා දෙන කැපවීමක් ලෙස මෙම ප්‍රයුෂ්තිය සම්පාදනය වී තිබේ.

වතුකර ප්‍රජාව, අනෙකුත් සියලු ශ්‍රී ලංකාව පුරවැසියන් මෙන් සමාන අයිතිවාසිකම්, අවස්ථා සහ ප්‍රතිලාභ තුක්ති විදීම සහතික කිරීම සඳහා සහ ඔවුන්ගේ ජ්‍යෙන්ත තත්ත්ව නාගා සිටුවීම සහ පුද්‍රණ වශයෙන් ඔවුන් සමාජයට ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා රාමුවක් සකස් කිරීම උදෙසා මෙම ප්‍රයුෂ්තිය සම්පාදනය වී තිබේ.

මුවන්ගේ පැරණි දායකත්වයන් පිළිගැනීමට ලක්කිරීම පමණක් නොව අනාගත පරම්පරාවන් සඳහා වඩාත් පරිපුද්‍රණ හාවයෙන් යුතු සහ යුක්තිසහගත සමාජයක් ඩීගි කිරීම සඳහා අවධානය යොමු කළ ලේඛනයක් ලෙස මෙම ප්‍රයුෂ්තිය ඉදිරිපත් කෙරේ.

වතුකර ප්‍රජාව, පිළිගැනීමට සහ ගැනීමට පාත්‍රවන සහ ජාතියේ සමාජ - ආර්ථික නිර්මිතිය වෙත අන්තර්ග්‍රහණය වන ප්‍රජාවක් මිස තවදුරටත් ආන්තිකකරණයට ලක්වන ප්‍රජාවක් නොවන බවට සහතික කිරීම සඳහා රජය දක්වන උනන්දුව නිල වශයෙන් ප්‍රකාශයට ලක්කරනු ලබන ලේඛනයක් ලෙස මෙම ප්‍රයුෂ්තිය සම්පාදනය වී තිබේ. මෙම ප්‍රයුෂ්තියේ සඳහන් මුලිකිරීම වෙත කැපවීම ඔස්සේ වතුකර ප්‍රජාව පුද්‍රණ වශයෙන්ම ජාතියේ සමාජ - ආර්ථික නිර්මිතිය වෙත අන්තර්ග්‍රහණය වන ප්‍රජාවක් මිස ආන්තිකකරණයට ලක්වන ප්‍රජාවක් නොවන බවට සහතික කිරීම සඳහා සේවා නිශ්චිතයන් දියන් කිරීමට ශ්‍රී ලංකා රජය කටයුතු කරයි.

සැම පුරවැසියකුටම ඔවුන්ගේ ප්‍රස්ථාන කුමක් වුවද, දියුණුවීමට අවස්ථාව ඇති සාධාරණ හා යුක්තිසහගත සමාජයක් ඩීගි කිරීම උදෙසා රජය දක්වන කැපවීම පිළිබඳ සාක්ෂියක් ලෙස මෙම ප්‍රයුෂ්තිය සම්පාදනය වී ඇත.

1 පරිචේෂණය

දැක්ම පිළිබඳ ප්‍රකාශය

වතුකර ප්‍රජාව අනෙකුත් සියලු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රයෙහි ප්‍රකාශනයෙහි ප්‍රජාවක් බවට පත්වන අනාගතයක් දැක්ම ශ්‍රී ලංකා රජයේ අපේක්ෂාවයි. මෙම දැක්ම පුක්කිසහගත හාවයේ, අනිමානයේ සහ සවිබල ගැන්වීමේ න්‍යායන් මත පිහිටනු ලබන අතර, එමගින් ඔවුන් මූහුණ පැමැතිහාසික පුරුෂක්න් නිවැරදිකොට සෞඛ්‍යමත් සහ පරිපූර්ණ හාවයෙන් යුතු සමාජයක් බිජිම ඉලක්ක කරනු ලබයි.

මෙරට සෞඛ්‍ය සඳහා දායකවන සහ එය තුළු විදින ප්‍රජාවක් ලෙස ජාතික අනන්‍යතාවයේ අත්‍යාවශ්‍ය අංශයක් බවට වතුකර ප්‍රජාව හඳුනා ගැනීම මිස ඔවුන් තවදුරටත් ආන්තිකකරණයට ලක්වන ප්‍රජාවක් ලෙස අර්ථනිරුපණය නොකිරීම රජයේ දැක්මේ ස්වභාවයයි.

පද්ධතිමය වශයෙන් සිදුවන වෙනසක් සඳහා වන අවශ්‍යකාවය හඳුනා ගැනීම ද මෙම දැක්මේ අඩංගු වේ. වතුකර ප්‍රජාව මූහුණ දෙනු ලබන ගැටපු ආම්නේෂණය කිරීම සඳහා තුදෙන් මතු පිටින් දක්නට ලැබෙන ගැටපු කෙරෙහි මැදිහත් විමෙන් ඔබිව විසඳුමක් අවශ්‍ය බව මෙම දැක්ම විසින් පිළිගනු ලබයි. ඒ සඳහා පරිපූර්ණ සහ සියලු පැති කඩයන් ආවරණය කරනු ලබන ඒ තුළින් අසාමානාත්මකාවය සහ නොසලකා හැරීම විටපස පවතින මූලාරමිනය ගුහණය කරනු ලබන ප්‍රවේශයක් අවශ්‍ය වේ. ජාතික මට්ටම්න් පවතින තීන්දු තීරණ ගැනීමේ කුමවේදවල පවතින ප්‍රතිපත්තින්වලට ප්‍රතිසංස්කරණ එක්කිරීම, ආර්ථික සහ සමාජීය උන්නතිය උදෙසා නව අවස්ථා බිජිම සහ වතුකර ප්‍රජාවගේ නැඩා සවන්දීම සහ ජ්‍යෙන් ගරුන්වය ලබාදීම මේ ඇතුළත්ය.

වතුකර ප්‍රජාවගේ අනාගත පරපූරවයි. ශ්‍රී ලංකාවේ වෙනත් ඕනෑම ප්‍රජාතාන්ත්‍රික ප්‍රවැසියකුට පවතින සාර්ථකත්වය සඳහා ඇති සමාන අවස්ථා සහතික කිරීම සඳහා රජය කැපවී සිටියි. ගුණාත්මක අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍ය සේවා, නිවාස සහ රැකියා අවස්ථා සඳහා පවතින ප්‍රවේශය මෙන්ම මෙරට සංස්කෘතික හා සමාජීය ජීවිතයට පුර්ණ වශයෙන් සහභාගි විමෙන් හැකියාව මේ ඇතුළත්ය.

2 පරිච්ඡේදය

දායකත්වයන් වෙනුවෙන් ලබා දෙන පිළිගැනීම

ජාතියේ ආර්ථික, සමාජීය හා සංස්කෘතික නිර්මිතිය සඳහා වතුකර ප්‍රජාව විසින් ලබා දී තිබෙන අප්‍රතිහත දායකත්වයන් ශ්‍රී ලංකා රජය නිල වශයෙන් පිළිගනු ලබයි.

ශ්‍රී ලංකාව ලොව ප්‍රමුඛතම තේ නිෂ්පාදකයන් අතරට ගෙන ඒම සහ ඒ තුළින් සැලකිය යුතු මට්ටමක විදේශ විනිමයක් උපයා ගැනීම සහ දහස් සංඛ්‍යාත පවුල්වල ජ්‍යෙෂ්ඨතාවය ඇති කරලිම සඳහා වතුකර ප්‍රජාව දායක වී ඇති බව රජය පිළිගනු ලබයි.

අද වනවිට ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජයේ බොහෝ අංශ සෞඛ්‍යාගාරය යුත්ති විදින්නේ, නිරතුරුවම පාහේ තමාට හිමිවිය යුතු පිළිගැනීම සහ ප්‍රතිලාභ පවා නොලැබ, වතුකර ප්‍රජාව සිය දහසිය කුඩා මතින් අප්‍රතිහත අන්දමින් ලබා දී ඇති තිමකළ නොහැකි වට්නාකමකින් යුතු ගුණය නිසාම බව රජය පිළිගනු ලබයි.

ආර්ථික ප්‍රගතිය සඳහා ලබා දී ඇති දායකත්වයෙන් ද ඔබබට, මෙලෙයහ දමිල (IOT) ප්‍රජාව ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතික හා සමාජීය භූ දරුණුය පොහොසත් කළ බව ද රජය පිළිගනියි. ඔවුන්ගේ සාම්ප්‍රදායන්, උත්සව සහ සංස්කෘතික ක්‍රියාකාරකම් ජාතියේ විවිධත්වයෙන් යුතු සංස්කෘතික තිරය හැඩැනීමේ ප්‍රබල කාර්යාලයක් ඉටුකර තිබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ පුළුල් අනනුතාවයේ කොටසක් ලෙස මෙම සංස්කෘතික උරුමය ආරක්ෂා කිරීමට සහ සැමරීමට රජය කැපවී සිටියි.

වතුකර ප්‍රජාව විසින් සැලකිය යුතු මට්ටමකින් ලබා දී තිබෙන සමාජීය දායකත්වය ද රජය හඳුනා ගනු ලබයි. අභියෝගාත්මක ජ්වන තත්ත්ව පවතින සහ එළිභාසික අන්දමින් සමාජයෙන් බැහැරවීමකට ලක්ව ඇති පසුබිමක පවා විශිෂ්ට අන්දමින් ප්‍රතිඵාසිතියක් හා සහයෝගීතාවයක් ප්‍රක්ෂේපනය කිරීමට මෙම ප්‍රජාව සමත්ව තිබෙන අතර ඒ තුළින් ගැනීමක් ප්‍රවුල් හා ප්‍රජා සංඛ්‍යාතාවයන් පවත්වා ගැනීමටත්, ජාතියේ සමාජීය තිරය ගොඩනැංවීමටත් දායක වී තිබේ. මෙම ප්‍රජාව සමාජීය රාමුව වෙත පූර්ණ වශයෙන් ඒකාබද්ධ කරමින් අනෙකුත් ප්‍රවැසියන්ට මෙන් සමාන අයිතින් හා වරප්‍රසාද ලබා දීම සහතික කරමින් මෙම දායකත්වයට සිය ක්‍රියාත්මක පළකිරීමට රජය කැපවී සිටියි.

මෙම දායකත්වයන් බොහෝ අවස්ථාවන්වල දී නොසලකා හැර ඇති හෝ සුළුකොට තැකීමට ලක්කර ඇති බව පිළිගන්නා රජය, මෙමයින් එම ප්‍රජාව කුමාභුකුල ලෙස අසමානතාවන්ට ලක්ව ඇති බව පෙන්වා දෙයි.

මෙකි වැරදි ක්‍රියාවන් නිවැරදි කොට වතුකර ප්‍රජාවගේ දායකත්වයන් පිළිගැනීමට ලක්කර ඔවුනට අර්ථවත් අන්දමින් ප්‍රතිලාභ ලබා දීම සඳහා වූ කැපවීමක් ලෙස මෙම ප්‍රයුෂ්ථිය සම්පාදනය කොට තිබේ.

3 පරීච්ඡය

ජාතික කැපවීම්

වතුකර ප්‍රජාව විසින් එතිනාසික අන්දමින් මූහුණදෙනු ලැබූ සහ මූහුණදෙනු ලබන අනියෝග ආමත්තුණය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය කැපවී සිටියි.

මෙම කැපවීම මුල් බැස තිබෙන්නේ වතුකර ප්‍රජාව ජාතියේ ආර්ථිකයට සහ සමාජය හා සංස්කෘතික නිර්මිතියට ලබා දී තිබෙන දැවැන්ත දායකත්වය පිළිගැනීම කුළය.

වතුකර ප්‍රජාව සහ පුද්ගල් ශ්‍රී ලාංකික සමාජය අතර පරම්පරා ගණනාවක් මුළුල්ලේ පවතින සමාජය හා ආර්ථික විෂමතාවයන් විසඳීම සඳහා පවතින හඳුනීම අවශ්‍යතාවය පිළිගැනීම දක්වා ද මෙම කැපවීම මුල් බැස තිබේ.

වතුකර ප්‍රජාව සඳහා වූ දැක්ම යථාර්ථයක් බවට පත්කර ගැනීම උදෙසා පහත දැක්වෙන ප්‍රතිපත්තින් හා මුලුපිටීම තවදුරටත් සංර්ධනය කර ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය කැපවී සිටියි.

යුත්තිය, අනිමානය සහ වතුකර ප්‍රජාව පුරුණ වශයෙන් ශ්‍රී ලාංකිය සමාජයට ඒකාබද්ධ කිරීම පුර්ධනය කිරීම සඳහා මෙම කැපවීම සම්පාදනය කොට ඇත.

4 පරිච්ඡේදය

ඉඩම් සහ නිවාස

4.1 ඉඩම් හිමිකාරීත්වය

වතුකර ප්‍රජාව ජ්‍යෙෂ්ඨ වූ ආකාරය පිළිබඳ එතිහාසික සඳහා දැනු තුළ ඉඩම් හිමිකාරීත්වය පිළිබඳ ගැටලුව අතිශයින්ම තීරණාත්මක වේ තිබේ. දෙක ගණනාවක් මූල්‍යෙන් වතුකම්කරුවන් ජ්‍යෙෂ්ඨයේ වතු සමාගම් විසින් සපයා දෙන ලද ලයිම් කාමරවල වන අතර ඉන් ඔවුනට කිසිදු අන්දමක හෙතික හිමිකාරීත්වයක් ලබා දී නොමැත. එමෙන්ම, තම සේවා කාලය සඳහා රැකියා සුරක්ෂිතතාවයක් ද සපයා දී නොමැත. මෙහේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රැකියාවෙන් නොරජ දැමීමේ අවධානමකට ඔවුන් ලක් වේ ඇති අතර ඔවුන් අතර දිරිඳානා හා යැපුම් වතුයක් නිර්මාණය වේ ඒ යටතේ ජ්‍යෙෂ්ඨවීම ඔවුනට සිදුව ඇත.

සැම වතු කමිකරු පවුලකටම පදිංචිය සඳහා ඉඩම් කොටසක් ලබා දීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත. මෙහේ ඉඩමක් වෙන් කිරීම ජ්‍යෙෂ්ඨවීම සඳහා පුදෙක් භෞතික අවකාශයක් ලබා දීමටත් වඩා ඔවුන්ගේ යටිය අඩුමානය යළි තායා සිවුවේමේ පියවරක් වන අතර, එමගින් ඉඩමකට හිමිකම් කිමට තිබෙන අයිතිය බොහෝ කාලයක් මූල්‍යෙන් අඩුව වූ ප්‍රජාවකට අයිතියේ හැඟීම යළි ඇති කරවීම අපේක්ෂා කරනු ලබයි.

වතුකම්කරුවන් සතුව දැනැවමන් පවතින ඕනෑම ඉඩම් බලපත්‍රයක් සින්නක්කර ඉඩම් ඔවුන්ගේ පත් කිරීමේ යාන්ත්‍රණයක් ද ස්ථාපිත කරනු ඇත.

ඉඩම් හිමිකාරීත්වය මූලික අයිතිවාසිකමක් වන අතර ආර්ථික සංවිධාන ගැනීමේ සඳහා තීරණාත්මක පියවරක් වේ. එමගින් ඔවුන්ට සුරක්ෂිත නිවාස තනා ගැනීමට, තමන්ගේම බොරු වගා කිරීමට, අමතර ආදායම් උත්පාදනය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට සහ අනාගත පරපුරට ස්ථාවර පදනමක් නිර්මාණය කිරීමට ඉඩ සලසනු ලබයි.

ඉඩම් හිමිකාරීත්වය ලබා දීම තුළින් දිරිඳානා හා යැපුම් වතුය බිඳ දැමීමට සහ ප්‍රජාවට ඉහළ ආර්ථික හා සමාජීය ස්වාධීනත්වයක් ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය ඉඩප්‍රස්ථාව සපයා දීමට රජය කැපවී සිටියි.

තවද මෙම ප්‍රතිපත්තිය කියාත්මක කිරීම තුළින් වතු ක්ෂේත්‍රය තුළ බොහෝ කාලයක් මූල්‍යෙන් ප්‍රතිපාදනය සඳහා ප්‍රජාව අතිශයින් නිවාස පිළිබඳ ගැටුව ආමත්‍රණය වනු ඇත. සැම ඔවුන්ට සුරක්ෂාව ඉඩම් හිමිකම් වතුන් ඉඩම් සැම්පූර්ණ සහිත, අඩුමානයෙන් ජ්‍යෙෂ්ඨය හැකි නිවෙස් තනා ගැනීමට රජය විසින් ඉඩ සලසා දෙනු ඇත. මෙමගින් ජ්‍යෙෂ්ඨ නොමැත තත්ත්ව ඉහළ යන අතර යහපත් සෞඛ්‍යය සහ ප්‍රජාව අතර යහ පැවැත්මට දරුණු බලපෑමක් එල්ල වේ තිබේ.

4.2 නිවාස

බොහෝ වතු කමිකරුවන් ජ්‍යෙෂ්ඨන්නේ පිරිසිදු ජලය, සහිපාරක්ෂාව සහ විදුලිය වැනි මූලික අවශ්‍යතාවයන්ට සපුරා නොමැති ගරා වැළැණු අඩුමානේ පවතින නිවෙස්වලය (ලයිම් කාමර). මෙමගින් ඔවුන්ගේ සෞඛ්‍යය, අධ්‍යාපනය සහ පොදුවේ යහ පැවැත්මට දරුණු බලපෑමක් එල්ල වේ තිබේ.

ලයිම් කාමර වෙනුවට අඩුමානයෙන් ජ්‍යෙෂ්ඨය හැකි නිවාස ඒකක තැනීම සඳහා පරිපූර්ණ නිවාස ප්‍රතිපත්තියක් සම්පාදනය කෙරෙනු ඇත. මෙම නව නිවාස ඉදිකිරීම සඳහා අවශ්‍ය අරමුදල් සපයා ගැනෙනුයේ පොදුගලික මූල්‍ය මාර්ග, රජයේ අරමුදල් හෝ රජයේ අනුග්‍රහය ලද මාර්ග පහසුකම සංස්කේෂ වන අතර, එකි නිවෙස්වලට පිරිසිදු ජලය, සහිපාරක්ෂාව සහ විදුලිය වැනි අත්‍යාවශ්‍ය සේවාවන් සපයනු ඇත. එමෙන්ම මෙම නිවාස ඉදි කෙරෙනුයේ කළුකර කළාපයේ පැන හැඟී තිබෙන පාරිසරික අතිශයින් ගැනීමේ මෙම නිවාස ඒකක ජ්‍යෙෂ්ඨයක් සඳහා විසින් ඔවුන් සේවය සපයන වතු ආසන්නයේ මෙම නිවාස ඒකක ඉදිකිරීම සහතික කිරීම සඳහා විශේෂ අවධානයක් යොමු කරනු ඇත.

වතුකර ප්‍රජාවගේ ජ්‍යෙෂ්ඨ තත්ත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා නව නිවාස ඒකක ඉදිකිරීම අත්‍යාවශ්‍ය බව රජය විසින් හඳුනාගෙන තිබේ.

4.3 ජනාධාන ගම්මාන බවට පරිවර්තනය කිරීම

දෙක ගණනාවක් මූල්‍යෙන් වතුකර ජනාධාන පැවතියේ වතු සමාගම්වල පාලනය යටතේ පවතින සිමාවකට යටත් තනි භුමි ප්‍රදේශවල වන අතර, එමගින් එකී ජනාධානවලට ජාතික සංරචනයේ ප්‍රතිලාභ යුත්ති විදිමට ඇති නිදහස අනිම් වී ගෞස් තිබිණි. මෙහි ප්‍රතිඵ්‍යුතුක් ලෙස එම ප්‍රජාවට සෞඛ්‍ය සේවා, අධ්‍යාපනය සහ යටිතල පහසුකම් ආදි අත්‍යවශ්‍ය සේවා සඳහා ඇති ප්‍රවේශය සිමිත වූ අතර එය මුළුන් තවදුරටත් ආන්තිකකරණය වෙත ඇද දැමුවේය.

දැනට වතුවල පවතින ජනාධාන පිළිගෙනු ලැබූ සහ තිරසාර ගම්මාන බවට පරිවර්තනය කිරීම සඳහා රජය කැපවී සිටිය. මෙම මූලිකීම ඔස්සේ එකී ජනාධානවල පාලනය වතු සමාගම්වලින් ඉවත් කරනු ඇති අතර එකී ගම්මාන ජාතික පරිපාලන රාමුව වෙත අන්තරුහුණය කරනු ඇත. ඒ තුළින් නිවැසියන්හෝ රජයේ සේවාවන් සහ යටිතල පහසුකම් සඳහා පුරුණ ප්‍රවේශය සැපයෙනු ඇත. මෙමගින් පිරිසිදු ජලය, සතිපාරක්ෂාව, විදුලිය, මාරුග සහ පොදු ප්‍රවාහන සේවය මෙන්ම රජයේ පාසල් සහ සෞඛ්‍ය සේවා පහසුකම් ආදි පහසුකම් වෙත ප්‍රවේශය සැපයෙනු ඇත. මෙකී ජනාධාන ජාතික පරිපාලන රාමුව වෙත අන්තරුහුණය කිරීම තුළින් නිවැසියන්හෝ ඉහළ දේශපාලනීක තියෙන්තනයක් සහ ආභාසයක් ලබා ගත හැකි අතර එමගින් තම අධිතිවාසිකම් සහ අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් වඩාත් එලදායී ලෙස හඩ තැගීම සඳහා ඔවුනට හැකියාව ලැබෙනු ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ අනෙකුත් ග්‍රාමීය ප්‍රජාවන්ට මෙන් වතුකර ප්‍රජාවට ද සමාන අධිතිවාසිකම් සහ අවස්ථා ඇති බව සහතික කිරීම සඳහා මෙම පියවර ඉතා වැදගත්ය.

මෙට අමතරව මෙම ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් වතුකර ප්‍රජාව වතු සමාගම් මත යැයීම බිඳ දැමීමට උපකාරී වනු ඇත. මෙම ජනාධානවල පාලනය රජය වෙත පවතා ගැනීම තුළින් ප්‍රජාවට ඉහළ සේවාධින්වයක් සහ තම සංරචනයන් සිලිබල තමාගේම තිරණ ගැනීමේ හැකියාව ලැබෙනු ඇත. ප්‍රජාව සවිබල ගැනීමේ සහ තම ජීවිතවලට බලපාන ප්‍රතිපත්ති සහ වැඩසටහන් සම්බන්ධයෙන් ඔවුන් දරන අදහස් ඉදිරිපත් කිරීම සහතික කිරීම, සඳහා මෙම පියවර ඉතා තිරණාත්මකය.

5 පරිච්ඡේදය

සේවා නිපුණ්‍යය

වතුකර ප්‍රජාව තුළ සේවා නිපුණ්‍යය එළිභාසික වගයෙන් මධ්‍යගත වී තිබෙන්නේ දෙනික වැටුප් ආකෘතිය (daily wage model) වටා බවත්, මෙය තිරසාරහාවයෙන් තොර හා කමිකරුවන් හට දිගුකාලීනව අයහපත් ප්‍රතිඵල ගෙන දෙන ආකෘතියක් බවත් රජය විසින් හඳුනාගෙන තිබේ.

ල් අනුව කමිකරු හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම සහ ඉහළ රැකියා අවස්ථා සඳහා යොමු වීමට ඉඩ සැලසීම තහවුරු කරනු ලබන වඩාත් තිරසාර හා සාධාරණ සේවා නිපුණ්‍යය ආකෘතින් වෙත මාරු වීම සඳහා වන අවශ්‍යතාවය රජය විසින් හඳුනාගෙන තිබේ.

5.1 සේවා නිපුණ්‍යය සඳහා වූ තිරසාර ආකෘති

දෙනික වැටුප් ආකෘතිය, එහි පවතින නෙකස්ගික අස්ථාවරත්වය සහ කමිකරුවන්ට ජ්‍රේන වැටුපක් ලබා දීමට අපොහොසත් විම මත දිගු කාලයක් මුළුල්ලේ විවේචනයට ලක්ව ඇතේ. ස්ථාවර ආදායමක් හෝ රැකියා සුරක්ෂිතභාවයක් පිළිබඳ සහතිකයක් ලබා නොදෙන මෙම ආකෘතිය යටතේ සැම දිනකම කමිකරුවන් සම්පූර්ණ කළ වැඩ ප්‍රමාණය මත පදනම්ව වැටුප් ගෙවීම සිදුවේ. මෙය බොහෝ වතු කමිකරුවන්ට දේශීකාවයෙන් යුතුව ජ්‍රේන්මට මගපාදා ඇති අතර මුළුන්ගේ ආර්ථික තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ඉන් බලාපොරුන්තුවක් නොදෙන තරමිය.

දෙනික වැටුප් ආකෘතියෙන් ඉවත්ව වඩාත් යුතුක් සහගත බාහිර වග ආකෘතිය (out-grower model) සහ කුඩා වතු ආකෘතිය (small holder model) වැනි ආකෘති කෙරෙහි යොමු වීම සඳහා රජය කුපැවී සිරියි. මෙවැනි ආකෘතින් තුළින් තමා වග කරන භූමි ප්‍රමාණයේ හිමිකාරීත්වය කමිකරුවන්ට සැපයීම සිදුවන අතර එමගින් වතු කමිකරුවන් සවිබල ගැන්වීම සිදුවනු ඇතේ. එමගින් මුළුන්ගේ මූල්‍ය සුරක්ෂිතභාවය සහ සමාජ තත්ත්වය වැඩිදියුණු වතු ඇතේ.

මෙම ගැටුප් ආමන්තුණය කිරීම සඳහා වඩාත් තිරසාර සේවා නිපුණ්‍යය ආකෘතින්වලට යොමු වීම අත්‍යවශ්‍යය. උදාහරණයක් වගයෙන් බාහිර වග ආකෘතිය තුළින් කමිකරුවන්ට තමාට හිමි භූමි ප්‍රමාණය තුළ තමාගේම වගාවක් ආරම්භ කර අස්ථාවන්න නොදෙන ගැනීමට ඉඩ සළසින අතර, ඒ සඳහා වතු සමාගම් මෙහින් කාක්ෂණික සහාය, යොදුවීම සහ වෙළඳපොල ප්‍රවේශය ලබා දිය හැකිය. මෙම ආකෘතිය තුළින් කමිකරුවන් හට තම ජ්‍රේන්පාය කෙරෙහි තිබෙන පාලනය ඉහළ නාවන අතර, තම එලදායකත්වය මත ඉහළ වැටුපක් ඉහැයීමට විවෘතයක් නිර්මාණය කර දෙයි. එමගින්ම, මෙමගින් කමිකරුවන්ගේ ව්‍යවසායක කුසලතා ගොඩනෑවීම දිරිගන්වන අතර, කමිකරු ප්‍රජාව අතර අයිතිය පිළිබඳ හැඳුමක් ගොඩනෑගීම ද සිදුවේ.

මෙම සමානව කුඩා වතු ආකෘතිය තුළින් හට වඩාත් වැටුපක් විශාල භූමි ප්‍රමාණයකට හිමිකම් කිමට සහ සේවායින ගොඩනෑගීම ලෙස වැඩි කිරීමට මග පාදයි. ඒ තුළින් තම එලදාව අදාළ වතු සමාගමට ලබා දීමට හෝ විවෘත වෙළඳපොල තුළ විකිණීමට ඉඩ සළසා දෙයි. මෙමගින් තම ආදායම් මාරුග විවිධාංගිකරණය කිරීමට සහ තමාගේම ව්‍යාපාර සඳහා අයෝග්‍යතාව කමිකරුවන්ට හැකිවන තිසා මෙම ආකෘතිය මිනින් ආර්ථික සවිබල ගැන්වීම සඳහා වඩාත් ඉහළ අවස්ථා උදාහරණ දෙයි.

මෙම ආකෘතින් සඳහා යොමුවන කමිකරුවන්ට සහාය ලබා දීමට රජය කටයුතු කරනු ඇති අතර ඒ අතර මෙය පහසුකම්, ප්‍රහුණුව සහ කාක්ෂණික සහාය වැනි පහසුකම් ද ඇතුළත්ය.

පහත වැටෙන එලදායකත්වය සහ වඩාත් තිරසාර කාම් කටයුතුවල අවශ්‍යතාවය වැනි වතුකර ප්‍රජාව විසින් මුහුණ දෙනු ලබන ඇතැම් බරපතල ගැටුප් ආමන්තුණය කිරීමේ හැකියාව ද මෙම ආකෘතින්වලට පවතියි. තම ඉඩමේ ඉහළ හිමිකාරීත්වයක් ලබා ගැනීම සහ ජ්‍රේන්පාය වැඩිදියුණු කර ගැනීම සඳහා කමිකරුවන් දිරිගැන්වීම සිදුකරන මෙවත් ආකෘතින් ක්ෂේත්‍රයේ දිග කාලීන පැවැත්ම මෙන්ම ප්‍රජාවේ යහපැවැත්ම සඳහා ද දායක වේ.

5.2 කමිකරු අයිතිවාසිකම් සහ සමාජ ආරක්ෂණය

සේවක අරමුදලේ (EPF) සහ සේවක භාර අරමුදලේ (ETF) ප්‍රතිලාභ සියලු කමිකරුවන්ට ලැබෙන පරිදි වතු සමාගම් කමිකරු නීතිවලට අනුකූලව කටයුතු කිරීම සහතික කිරීම සඳහා දැඩි කොන්දේසි හිජාත්මක කිරීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත. බොහෝ විට මෙවන් ප්‍රතිලාභ තොලුවෙන, බාහිර වග ආකෘතිය යටතේ සේවය කරන කමිකරුවන් මිට ඇතුළත්වනු ඇත.

කමිකරු අයිතින් බලාත්මක කිරීම, වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ සේවා නියුත්තියේ තත්ත්වයන් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා රජය දක්වන කැපවීමේ නීත්‍යාන්තමක අංශයකි. සේවක අරමුදල සහ සේවක භාර අරමුදල වැනි සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිලාභ සඳහා ඇති ප්‍රවේශය ඇතුළු, කමිකරුවන්ගේ මූලික අයිතිවාසිකම් සහ ආරක්ෂණයන් ඔවුනට අහිමි වී ඇති බව රජය විසින් හඳුනාගෙන තිබේ. මෙහින් බොහෝ කමිකරුවන්ට අවශ්‍ය අවස්ථාවන්වල දී හිමිවය යුතු සුරක්ෂණය අහිමි වී ගොස් ඇති අතර එය ප්‍රජාව අතර පවතින දේශීල්‍යා වකුයට ද හේතු වී තිබේ.

තම සේවා නියුත්තික ආකෘතිය කුමක් වුවද, වතු ක්ෂේත්‍රයේ සියලු කමිකරුවන්හට මෙකි ප්‍රතිලාභ සඳහා ප්‍රවේශය තිබෙන බව සහතික කිරීම වෙනුවෙන් රජය කැපවී සිටිය. සේවායින කොන්ත්‍රාත්කරුවන් ලෙස තම තත්ත්වය පැවතීම හේතුවෙන්, බාහිර වග සහ කුඩා වතු ආකෘති යටතේ සේවය කරන, මෙවන් සමාජ ආරක්ෂණ වැඩසටහන්වලින් හැඳි තිය කමිකරුවන් මිට ඇතුළත් වේ. ස්වයං රකියාවල නියුතු හා සාම්ප්‍රදායික තොවන සේවා නියුත්තික එකතා මත සේවය කරන කමිකරුවන් ඇතුළු, සියලු කමිකරුවන් ආවරණය වන පරිදි සමාජ ආරක්ෂණ වැඩසටහන් සඳහා එහි යාන්ත්‍රණ ගොඩනැගීම සඳහා වතු සමාගම් සහ අනෙකුන් පාර්ශ්වකරුවන් සමග එක්ව රජය දක්වන කටයුතු කරනු ඇත.

සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිලාභවලට අමතරව සේවයේ නියුතු පැය ගණන, රකියා ස්ථානයේ සෞඛ්‍යය සහ ආරක්ෂාව සහ ඒකාබද්ධ තුරුවි කිරීම සඳහා ඇති අයිතිය ඇතුළු කාර්ය තත්ත්වයන්වලට අදාළ රෙගුලාසි බලාත්මක කිරීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත. කමිකරුවන්ට සාධාරණව හා ගෙෂන්වයෙන් යුතුව සලකන බව සහතික කිරීමට හා ඔවුන්ගේ හිමිකම් වෙනුවෙන් පෙනී සිටිමට අවශ්‍ය මෙවලම් සහ සම්පත් ඔවුන් සතුව ඇති බව සහතික කිරීමට මෙය උපකාරී වනු ඇත. කමිකරු නීති ප්‍රකාරව කටයුතු කිරීම, අධික්ෂණය කිරීම සහ සේවක අයිතින් උග්‍රීල්සනය කරන සේවායේෂකයන්ට එරෙහිව පියවර ගැනීම සඳහා කමිකරු පරීක්ෂණ සේවාවල බාරිතාව ගක්තිමත් කිරීමට ද රජය කටයුතු කරනු ඇත.

වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ සේවා නියුත්තියේ ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීමට සහ කමිකරුවන්ට හිමිවන ආරක්ෂාව සහ ප්‍රතිලාභ සඳහා එහි ප්‍රවේශය සහතික කිරීම සඳහා මෙම පියවර අනාවගු වේ. ක්ෂේත්‍රයේ යහපත් හිජාවන් ප්‍රවානය කිරීම සඳහා රජය දක්වන කැපවීම් ද මින් පිළිබඳ වේ.

5.3 වතු සමාගම් සමග සාකච්ඡා පැවැත්තීම්

කමිකරුවන් සහ වතු සමාගම් අතර සබඳතාව බොහෝ විට නිරුපණය කරනු ලබන්නේ බල අසමතුලිතතාවයන් සහ අර්ථවත් සංවාදයක් තොමැතිකම මතය. කමිකරුවන්ට ඔවුන්ගේ සේවා නියුත්තියේ නියමයන් සහ කොන්දේසි සම්බන්ධයෙන් අදහස් දැක්වීමට එතරම් ඉඩ අවකාශ තොමැති අතර අඩු වැටුප්, දුර්වල කාර්ය තත්ත්වයන් සහ තීජ්පාදනවල අසාධාරණ මිල වැනි සුරාකුම්වලට මෙය හේතු වී තිබේ.

කමිකරුවන් සහ වතු සමාගම් අතර වඩාත් සම්බුද්ධ සහ යුක්තිගැඹු සබඳතාවයක් ගොඩනැගීම සඳහා පවතින අවශ්‍යතාවය රජය විසින් නැඳුනා ගෙන තිබේ. මෙම අන්තරය ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා දෙපාර්තමේන්තුව අතර පැවැත්තීය යුතු සාකච්ඡාවල මැදිහත්කරුවකු ලෙස කටයුතු කරමින් කමිකරුවන්ගේ හඩා සවන් දීම සහ ඔවුන්ගේ වුවමනා එපාකම් සැලකිල්ලට ගැනීම සහතික කිරීම රජයේ අරමුණ වී තිබේ. ආර්ථික ගැටුප් වලට අමතරව සෞඛ්‍යය, ආරක්ෂාව, පුහුණුව සහ සංවර්ධන අවස්ථාවන් වැනි කාර්ය තත්ත්වයන්වලට අදාළ ගැටුප් සහ සංවිධානය වීමට සහ ඒකාබද්ධ එකතාවලට පැමිණීමට ඔවුනට ඇති අයිතිය සම්බන්ධ ගැටුප් අංදිය ආමන්ත්‍රණය කිරීමට ද රජය කටයුතු කරනු ඇත. කමිකරුවන් සහ වතු සමාගම් අතර වඩාත් සහයෝගී හා යුක්ති සහගත සබඳතාවයක් ගොඩනැගීම තුළින් වඩාත් තීරසාර වතුකර ක්ෂේත්‍රයක් බිඟි කිරීමට රජය අපේක්ෂා කරයි.

6 වන පරිවිෂේෂය

ආර්ථික අභ්‍යන්තරය

ආර්ථික අභ්‍යන්තරය යනු, වතුකර ප්‍රජාව සඳහා වූ රජයේ දැක්මේ තීරණාත්මක අංශයකි. පුදෙක් වතු කමිකරු වෘත්තිය මත යැපෙනවාට වඩා අනෙකුත් අංශවල රැකියා අවස්ථා සඳහා වූ කුදාකර කළාපයේ විවිධාංගකාත ආර්ථිකයක් නිර්මාණය කිරීම මෙහි අරමුණයි.

6.1 නව රැකියා අවස්ථා බිජි කිරීම

කුදාකර කළාපයේ, ආර්ථිකය, එකිනෙක වශයෙන් වතු කමිකරු වෘත්තිය මතම යැපෙන්නක් බවට රජය විසින් හඳුනාගෙන තිබේ. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස කමිකරුවන්හාට වෙනත් ආකාරයේ රැකියාවක තීරණාත්මක ඇති අවස්ථා සිමා වී ගොස් පවතින අතර තම ආර්ථික තත්ත්වය නගා සිටුවීම සඳහා ඔවුන් සතු භැකියාව ද හින වී තිබේ.

විශේෂයෙන ඉහළ වැටුප් ලබාදෙන, වැඩිදියුණු කළ කාර්ය තත්ත්වයන් සහිත හා කුසලතා සංවර්ධනය වඩාත් ඉහළ අවස්ථාවන් ලබාදෙන අංශවල රැකියා අවස්ථා කුදාකර කළාපයේ ස්ථාපිත කිරීම සඳහා පවතින අවශ්‍යතාවය රජය විසින් හඳුනාගෙන තිබේ. මෙම අන්තර සැලකිල්ලට ගෙන කුදාකර කළාපය වෙත ආයෝජන ආකර්ෂණය කර ගැනීම සහ එම කළාපය තුළ නව කර්මාන්ත බිජිකිරීම සඳහා රජය ජාත්‍යන්තර හැඳුනුවන් සමග කටයුතු කරනු ඇත. මෙම කර්මාන්ත අතර නිෂ්පාත කාෂ් පිරිසැකසුම, සංවාරක කර්මාන්තය සහ තොරතුරු තාක්ෂණය සහ තවත් අංශ ඇතුළත් විය හැකිය. මෙකි කර්මාන්තවල වර්ධනය උදෙසා මාරුග, විදුලිය සහ විදුලි සංදේශ ආදි යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සඳහා ආයෝජනය කිරීමට ද රජය කටයුතු කරනු ඇත.

කුදාකර කළාපයේ විවිධාංගකාත කර්මානත බිජිකිරීම තුළින් නව රැකියා අවස්ථා බිජිවීම පමණක් නොව එම කළාපයේ පුළුල් ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා උපකාර ලැබීම ද සිදුවනු ඇත. ජ්‍යවන තත්ත්ව ඉහළ නැංවීම, දිගුකාවය අවම කිරීම සහ වඩාත් උද්දීජේත වූ ද විවිධාංගකින් යුතුක් වූ ද දේශීය ආර්ථිකයක් බිජි කිරීම සඳහා මෙය දායකවනු ඇත. නව කුසලතා බිජිකර ගැනීම සහ මේට පෙර හමු නොවූ රැකියා අවස්ථා සඳහා කමිකරුවන්ට මෝජන විවර වීම ද මින් සිදුවනු ඇත.

6.2 ව්‍යවසායකත්වය

පුහුණු වැඩිමුළු, තෙය පහසුකම් සඳහා ප්‍රවේශය සහ ව්‍යාපාර සංවර්ධන සේවාවන් ආදිය සැපයීම තුළින් වතුකර ප්‍රජාව තුළ ව්‍යවසායකත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත. තමාගේම ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීම සහ තම ප්‍රජාව වෙනුවෙන් රැකියා අවස්ථා බිජි කිරීම සඳහා ප්‍රජා සාමාජිකයන් සවිබල ගැනීම් මින් සිදුවනු ඇත. ව්‍යවසායකත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, කුදාකර කළාපයේ ආර්ථික අභ්‍යන්තරය ඇති කිරීමෙහි ලා වැදගත්වන ප්‍රධාන උපාය මාරුගයි. තමාගේම ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීම සඳහා ප්‍රජා සාමාජිකයන් දෙධීමන් කිරීම තුළින් නව ආදායම් මාරුග සහ සේවා නිපුණකින් බිජි කිරීම, වතු කමිකරු සේවය මත යැපීම අවම කිරීම සහ නවත්පාදන සහ ස්වයං විශ්වාසයෙන් යුතු සංස්කැතියක් බිජි කිරීම රජයේ ඉලක්කය වී තිබේ.

ව්‍යවසායකත්වය උදෙසා ව්‍යාපාර කළමනාකරණය, මූල්‍ය සාක්ෂරතාව සහ අලෙවිකරණය පිළිබඳ පුහුණු වැඩිමුළු දියන් කිරීම ඇතුළු සහාය සේවාවන් රෙසක් ලබා දීමට රජය කැපවී සිටියි. විශේෂයෙන්ම කාන්තාවන් සහ වෙනත් ආන්ත්‍රිකකරණයට ලක්වන කණ්ඩායම්වලට අයන් සුදු ව්‍යාපාර ඇතුළු කුඩා ව්‍යාපාරවලට තෙය පහසුකම් ලබා ගැනීම සඳහා ඇති ප්‍රවේශය ඉහළ දුම් සඳහා ද රජය මූල්‍ය ආයතන සමග එක්ව කටයුතු කරනු ඇත. මේ අමතරව, ව්‍යවසායකත්වය හට ඔවුන්ගේ ව්‍යාපාර සාර්ථකර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන තාක්ෂණික සහාය, උපදේශනය සහ ජාලකරණ අවස්ථා ලබාදීම සඳහා කුදාකර කළාපය තුළ ව්‍යාපාර සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන, සමාජයන් සහ ව්‍යවසාය ජනන මධ්‍යස්ථාන (entrepreneurship incubation centres) බිජි කිරීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත.

ව්‍යවසායකත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම තුළින් හාන්චි හා සේවා සඳහා වන වෙළඳපොළක් නිර්මාණය වීම සහ දේශීය සැපයුම්දාම දිරිගැනීම් සිදුවන නිසා දේශීය ආර්ථික සංවර්ධනය නගා සිටුවීමට ද මෙය දායකවනු ඇත. මෙය දේශීය ආර්ථිකය විවිධාංගිකරණය කොට ආර්ථික කැළඹීම් හමුවේ ප්‍රජාව සතු ප්‍රත්‍යාස්ථීය ද ඉහළ නැවතු ඇත.

6.3 රජයේ හා පොදුගලික අංශවල හැඳුව්කාරීත්වයන්

අරමුදල් යොදවා කුදාකර කළාපයේ ආර්ථික සංවර්ධන ව්‍යාපෘති දියත් කිරීම සහ පොදුගලික අංශවල හැඳුව්කාරීත්වය (public-private partnerships: PPPs) දිරිගැනීමේමට රජය කටයුතු කරනු ඇත. යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය, වෙළඳපොල සඳහා මූ ප්‍රවේශය වැඩිදියුණු කිරීම, සහ පොදුවේ කළාපයේ ආර්ථික පරිසරය වැඩිදියුණු කිරීම මෙම හැඳුව්කාරීත්වයන්වල ඉලක්කය වී තිබේ. රජයේ සහ පොදුගලික අංශවල හැඳුව්කාරීත්වය, කුදාකර කළාපයේ ආර්ථික සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කෙරේ පවතින වැදගත් මෙවලමකි. රජය සහ පොදුගලික අංශය යන දෙපාර්තමේන්තු ම සම්පත් සහ ප්‍රවීණතාව හැඳුව්කාරීත්වය ගෙන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම වේගන්ත් කිරීමට, සේවා ලබා දීමේ කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීමට සහ කළාපය වෙත ආයෝජන ආකර්ෂණය කර ගැනීමට රජයේ සහ පොදුගලික අංශවල හැඳුව්කාරීත්වයට හැකි වේ.

අරමුදල් යොදවා කුදාකර කළාපයේ ප්‍රධාන යටිතල පහසුකම් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා දේශීය සහ ජාත්‍යන්තර වශයෙන් පොදුගලික අංශයේ හැඳුව්කාරීත්වය ලබා ගැනීමට රජය ස්ථීරව කටයුතු කරනු ඇත. මාරුග හා පාලම් ඉදිකිරීම සහ අනෙකත් ප්‍රවාහන යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය මෙන්ම ජල හා සෞඛ්‍යාරක්ෂිත පද්ධති ගොඩනැගීම සහ විදුලිය හා විදුලි සංදේශ ජාලයන් ප්‍රථිල් කිරීම ආදිය මිට අනුළත් විය හැකිය. මෙවන් ව්‍යාපෘති මිනින් වතුකර ප්‍රතාවේ ජ්වන තත්ත්වය වැඩිදියුණු කරන අතරම වෙළඳපොල හා සේවා සඳහා පවතින ප්‍රවේශය වැඩිදියුණු වීම මත නව ආර්ථික අවස්ථා බේහිකරනු ඇත.

යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනයට අමතරව අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍ය සේවා හා කාමිකර්මාත්‍ය ආදි ක්ෂේත්‍රවල රජයේ සහ පොදුගලික අංශවල හැඳුව්කාරීත්වය ලබා ගැනීම සඳහා ඇති අවස්ථා සෞඛ්‍ය බැලීමට ද රජය කටයුතු කරනු ඇත. උදාහරණයක් ලෙස කුදාකර කළාපයේ අධ්‍යාපනයේ සහ සෞඛ්‍ය සේවාවල ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම හෝ නව කාමිතාක්ෂණයන් සහ හාවිතයන් යොදා ගැනීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා පොදුගලික අංශයේ සමාගම් සමග හැඳුව්කාරීත්වයන් ගොඩනැගීම ගැනීම උපකාරී වේ. මෙම හැඳුව්කාරීත්වයන් වතුකර ප්‍රජාව සඳහා නියත ප්‍රතිලාභ ලබාදෙන බවට සහතික කරන හා එවා රජයේ ප්‍රථිල් සංවර්ධන අනිමතාර්ථයන් හා ගැලපෙන අන්දමින් ප්‍රවේශමෙන් ගොඩනැගෙනු ඇත.

රජයේ සහ පොදුගලික අංශවල හැඳුව්කාරීත්වයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම, කුදාකර කළාපයේ පළාත් පාලන බලධාරීන් සහ වෙනත් රජයේ ආයතනවල ධාරිතා ගොඩනැංවීමට ද ඉවහල් වනු ඇත. පොදුගලික අංශයේ පාර්ශ්වකරුවන් සමග කටයුතු කිරීමෙන් මෙක් ආයතනවලට වරිනා අන්දැකීම් සම්බාධිත ලබාගත හැකි වනවා සේම, ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය, සේවා සැපයීම සහ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගිත්වය ලබාගැනීම පිළිබඳ ප්‍රවීණත්වයක් ලබා ගත හැකි අතර, එමගින් මුළුන්ගේ කාර්යසාධනය සහ තිරසාරාභාවය දිගු කාලීන වශයෙන් වැඩිදියුණු කර ගත හැකිය.

7 වන පරිච්ඡේදය

සෞඛ්‍ය

වතුකර ප්‍රජාවගේ සෞඛ්‍ය සහ යහපැවැත්ම නොසලකා හැර ඇති බවත්, බොහෝ කමිකරුවන් සෞඛ්‍ය සේවාවන් වෙත තිසි පරිදි ප්‍රවේශීමට නොහැකිව පිඩි විදින බවත් රජය විසින් හඳුනාගෙන තිබේ.

වතුකර ප්‍රජාවට සුවිශේෂී වූ අවධානය ආමත්තුණය කරනු ලබන පරිපූර්ණ සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තින් ක්‍රියාත්මක කොට මෙම තත්ත්වය නිවැරදි කිරීමට ශ්‍රී ලංකා රජය කැපවී සිටියි.

7.1 සමුහ රෝහල් (Cluster Hospitals)

වතුකරයේ සෞඛ්‍ය මධ්‍යස්ථාන සමුහ රෝහල් බවට පත්කරමින් සමුහ රෝහල් (Cluster Hospitals) සංකල්පය ක්‍රියාත්මක කිරීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත. මෙවන් රෝහල් හරහා හඳුසි සේවා, මාත්‍රා හා ලමා සෞඛ්‍ය සේවා සහ නිදහ්‍යතා තත්ත්ව සඳහා ප්‍රතිකර කිරීම ඇතුළු ප්‍රාථමික පරාසයකට දිවයන සෞඛ්‍ය සේවාවන් රසක් ලබාදෙනු ඇත. මෙම රෝහල් තුළ ක්‍රියාත්මක වීමට අවධා තිලන්රථ සපයා ගැනීම සඳහා අරමුදල් එක්ස්ප්‍රේෂ් කිරීමට ද රජය කටයුතු කරනු ඇත.

වතුකරයේ පවතින වෙළඳු මධ්‍යස්ථාන රසක් ඒකාබද්ධ කොට වඩාත් විශාල වැඩිදියුණු කළ පහසුකම්වලින් සමන්විත හා ප්‍රාථමික වශයෙන් සෞඛ්‍ය සේවාවන් ලබා දිය හැකි රෝහල් බවට පත් කිරීම සමුහ රෝහල් සංකල්පයේ හරයයි. මෙවන් රෝහල්වලට ප්‍රහුණුව ලත් සෞඛ්‍ය සේවා වැන්තිකයන් බෙදාහැනු ලබන අතර, නවීන වෙළඳු උපකරණ සහ පහසුකම් ලබා දෙනු ලැබේ. හඳුසි අවස්ථාවන්වල දී රෝහල් මෙවන් රෝහල් වෙත රැගෙන ඒම සඳහා පහසුකම් සහිත තිලන්රථ ජාලයක් ද මිට අනුබද්ධව ක්‍රියාත්මක වේ.

රෝග තිබාතිය, රෝග විනිශ්චය සහ ප්‍රතිකර කිරීම, මාත්‍රා හා ලමා සෞඛ්‍ය සේවා සහ දිවයැඩියාව සහ අධි රුධිර පිඩිතය වැනි නිදහ්‍යතා තත්ත්වයන් කළමනාකරණය කිරීම ඇතුළු ප්‍රාථමික හා ද්විතියික සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීම කෙරෙහි සමුහ රෝහල් අවධානය යොමු කරනු ඇත. මානසික සෞඛ්‍ය සේවා, ප්‍රජනක සෞඛ්‍ය සේවා සහ වැඩිහිටි හා ආබාධිත පුද්ගලයන් සඳහා වන විශේෂ සේවාවන් සැපයීමට ද මෙවන් රෝහල් කටයුතු කරනු ඇත.

සමුහ රෝහල්වල පිරිසිදු ජලය, සනීපාරක්ෂාව සහ විදුලිය වැනි යටිතල පහසුකම් හා සේවාවන් වැඩිදියුණු කිරීමට ද රජය කටයුතු කරනු ඇත. රෝහල්වල මෙන්ම සෞඛ්‍ය සේවා කාර්ය මණ්ඩලයට ද ආරක්ෂිත හා සනීපාරක්ෂිත වටපිටාවක් බිජි කිරීමට මෙය උපකාරී වනු ඇත.

තම නිවසට සම්පූර්ණ සේවාවන් ඉහළ ගුණාත්මකභාවයකින් යුතු සෞඛ්‍ය සේවාවන් ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රවේශ විවර වීම මත සමුහ රෝහල් සංකල්පය ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් වතුකර ප්‍රජාවගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වයන් නගා සිවුවිය හැකිය. සේවාවන් ලැබීම සීමිත වීම හමුවේ එතින්හිසික වශයෙන් පිඩිවට පත් වූ ප්‍රජාවක් වෙත සේවාවන් ලබාදීම තුළින් රජයේ සෞඛ්‍ය සේවා පදනම් මත පැවතෙන බර අවම කිරීමට ද මෙය දායක වනු ඇත.

7.2 මානසික සෞඛ්‍යය සහ යහපැවැත්ම

අධික ලෙස ආතකියට සහ මානසික සෞඛ්‍ය ගැටුවලට මුහුණදෙනු ලබන කමිකරුවන් සිටිය ද, බොහෝ කළක පටන් සෞඛ්‍ය සේවාවන්වල මානසික සෞඛ්‍යය නොසලකා හැර තිබේ. වතුකර සේවයේ පවතින අධික ගුම් ඉල්ලුම, තුළුකළා හා බෙලැහින තත්ත්ව සමග ජ්වල්වීමට සිදුවීම මත පැන නාගිනා අනියෝග සමග යුත්වීම හමුවේ, වතුකර ප්‍රජාව අතර විභාගිය, කාසාව සහ වෙනත් මානසික සෞඛ්‍ය ගැටුවල ඉහළ යාමක් දක්නට හැකිය.

මානසික සෞඛ්‍ය සේවාවන් සමුහ රෝහල් වෙත අනුබද්ධ කිරීම හා වෙනත් ප්‍රජා සේවාවන් වෙත අනුබද්ධ කිරීම තුළින් මෙම ගැටුව ආමත්තුණය කිරීමට රජය කැපවී සිටියි. උපදේශනය සහ මණ්ඩලයන්ම සහාය සේවාවන් සැපයීම මෙන්ම මානසික යහපැවැත්ම ප්‍රවර්ධනය කිරීම උදෙසා ආතකි කළමනාකරණ වැඩසටහන් සහ මුළුවිරීම ක්‍රියාත්මක කිරීම ආදිය මිට ඇතුළත් වේ.

මානසික සෞඛ්‍ය ගැටලු පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම හා මානසික සෞඛ්‍ය ගැටලු සඳහා සහාය පැනීම වටා ගෙනි පවතින අපකිරිතය අවම කිරීම සඳහා ද රජය කටයුතු කරනු ඇත.

7.3 රෝග නිවාරණ සෞඛ්‍ය සේවාවන් සහ පෝෂණය

එන්නත් වැඩසටහන්, සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපනය සහ පෝෂණ වැඩසටහන් ආදි රෝග නිවාරණ සෞඛ්‍ය සේවාවන් පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් දියත් කිරීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත. දරුවන් හා ගරුහනී කාන්තාවන් අතර පවතින මන්දපෝෂණය ආමන්තුණය කිරීම සඳහා විශේෂ අවධානයක් යොමු කරනු ඇති අතර එමගින් මුළුනට සෞඛ්‍යමත් වර්ධනයක් උදෙසා වූ නිසි පෝෂ්‍යපදාර්ථ ලබාදීම සහතික කෙරෙනු ඇත.

රෝග නිවාරණ සෞඛ්‍ය සේවාවන්, වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වයන් නගා සිවුම් සඳහා රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන උපාය මාර්ගවල තීරණාත්මක අංශයකි. රෝග නිවාරණය තුළින් රෝග නිසා ජනතාව වෙත පැවතෙන බර අවම කිරීමට හා පොදුවේ ප්‍රජාවගේ සෞඛ්‍යය සහ යහපැවැත්ම වැඩිදියුණු කිරීම රජයේ තවත් ඉලක්කයකි.

වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ ජ්වත්වන දරුවන් හා ගරුහනී කාන්තාවන් අතර පවතින අධික මන්දපෝෂණ තත්ත්වයන් සැලකිල්ලට ගෙන පෝෂණය ද රජයේ රෝග නිවාරණ සෞඛ්‍ය සේවාවන් පිළිබඳ උපාය මාර්ගයේ ප්‍රධාන වශයෙන් අවධානයට ලක් වූ අංශයකි. අඩු වර්ධනය, උපතේ දී අඩු බරක් පැවතීම සහ රෝගවලට ගොදුරු වීමේ වැඩි අවධානමක් පැවතීම ආදි දුර්වල සෞඛ්‍ය තත්ත්වයන් සඳහා මන්දපෝෂණය ප්‍රධාන හේතු සාධකයක් වී පවතියි. පෝෂ්‍යදායී ආහාර සඳහා පවතින ප්‍රවේශය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා අතිරේක ආහාර බෙදාහැරීම සහ බලිකාන ආහාර බෙදාහැරීම මෙන්ම මවිකිරීම ලබාදීම සහ සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආහාර පිළිවෙත් ප්‍රවේශනය කිරීමේ වැඩසටහන් ආදිය රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත.

දිරිඳතාවය, ආහාර අනාරක්ෂිතභාවය සහ පිරිසිදු ජලය සහ සනීපාරක්ෂාව සඳහා ඇති ප්‍රවේශයේ දුර්වලකම වැනි මන්දපෝෂණයට පාදකවන අභ්‍යන්තර හේතුයේ ආමන්ත්‍රණය කිරීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත. ආහාර නිෂ්පාදනය සහ බෙදාහැරීම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා වන මුලපිටිම් මෙන්ම ආහාර සුරක්ෂිතතාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ නාස්තිය අවම කිරීමේ වැඩසටහන් ද මිට ඇතුළත් වනු ඇත. සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආහාර පුරුදු ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ ආරක්ෂාව, පෝෂ්‍යදායී ආහාර සඳහා ප්‍රවේශය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා රජය මෙරට ප්‍රජාවන් සමඟ ද කටයුතු කිරීමට සිදුවනු ඇත.

වතුකර ප්‍රජාව අතර රෝගී තත්ත්ව ඇතිවේ අවම කිරීමට හා පොදුවේ සෞඛ්‍යය හා යහපැවැත්ම වැඩිදියුණු කිරීමට මෙම රෝග නිවාරණ සෞඛ්‍ය සේවාවන් හා පෝෂණ වැඩසටහන් ඉවහල්වනු ඇත. ප්‍රතිකාර සේවා සඳහා පවතින ඉල්ලම අවමකාව සෞඛ්‍ය තත්ත්වයන් නගාසිවුම් සෞඛ්‍ය සේවා සඳහා ද මෙය දායකවනු ඇත.

8 වන පරිච්ඡේදය

අධ්‍යාපනය

අධ්‍යාපනය දිගු කාලීන සමාජ, ආර්ථික සංවර්ධනයට පදනම සපයන බැවින් අධ්‍යාපනය යනු වතුකර ප්‍රජාව පිළිබඳ රජයේ දැක්මෙ ප්‍රධානතම අංශයකි.

පරිපූරණ අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ ඇතිකිරීම තුළින් වතුකර ප්‍රජාවේ අධ්‍යාපන තත්ත්ව වැඩිදියුණු කිරීමට ශ්‍රී ලංකා රජය කැපවී සිටියි.

8.1 මුල් ලමාවිය අධ්‍යාපනය

වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ ජේවත්වන දරුවන් හට ජ්‍යෙනයේ තොදම ආරම්භයක් ලබා දීම සහතික කිරීම සඳහා මුල් ලමාවිය අධ්‍යාපනය තීරණාත්මක සාධකයකි. මුල් ලමාවිය, මොළයේ වර්ධනයේ තීරණාත්මක අවධියක් වන බැවින්, හා දරුවන්ගේ යානාත්මක, සමාජීය සහ විත්තවේශීය සංවර්ධනය උදෙසා උසස් තත්ත්වයෙන් යුතු මුල් ලමාවිය අධ්‍යාපනයක් ලබා දිය යුතු බව පර්යේෂණ මගින් පෙන්වා දී තිබේ.

එමා නිවාස, මුල් ලමාවිය අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථාන බවට පත්කොට දරුවන්ගේ අනාගත අධ්‍යාපනය සඳහා ගක්තිමත් පදනමක් සකස් කිරීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත. මෙම මධ්‍යස්ථානවලින් උද්‍යෝගීමත් ඉගෙනුම වටපිටාවක්, සුදුසුකම්ලත් ගුරුවරුන් සහ පොළුවායි ආහාර වේලක් ලබාදෙනු ඇති අතර එමගින් දරුවන්ගේ ගාරීක හා යානාත්මක සංවර්ධනය වැඩිදියුණු කරනු ඇත. භාෂාව, සාක්ෂරතාව, ගණනා යානය, හා ගැටු විසඳීමේ හැකියාව මෙන්ම සමාජ හා විත්තවේග කුසලතා ඇතුළු ප්‍රධාන කුසලතා වැඩිදියුණු කරන විෂය නිරදේශයක් ද මෙම මධ්‍යස්ථානවල සම්පාදනය වනු ඇත.

ඉදිරියේ දී මතුවිය හැකි ගැටු කළින් හඳුනාගෙන ඒ සඳහා නිසි මැදිහත්වීමක් ලබා දෙන සෞඛ්‍ය හා සංවර්ධන පරික්ෂා ද මෙම මධ්‍යස්ථාන වෙතින් ලැබෙනු ඇත. දරුවන්ගේ මුල් ලමාවිය අධ්‍යාපනය සඳහා ක්‍රියාත්මක කරන වැඩිසටහනේ දී තම දරුවන්ට තිබු තුළ දී ඔවුන්ගේ ඉගෙනුම හා සංවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය වන සහාය ලබාදීම සඳහා ඉවහළ්වන දැනුම සහ කුසලතා දරුවන්ගේ දෙමාපියන් හා රකඛලාගන්තන් වෙත ලබා දීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත.

එමා නිවාස, මුල් ලමාවිය අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථාන බවට පත්කිරීම වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ අධ්‍යාපන තත්ත්ව නාගා සිටුවීම සඳහා රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන උපාය මාර්ගයේ ප්‍රධාන අංශයකි. දරුවන්ගේ මුල් වසර කිහිපය තුළ ගක්තිමත් පදනමක් සකස් කිරීම මගින් ඔවුන් ප්‍රාථමික පාසල් සහ ඉන් ඔවුන් සිංහල සඳහා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික නිර්මාණ සහතික කිරීම රජයේ ඉලක්කය වී තිබේ.

8.2 ප්‍රාථමික සහ ද්විතීයික අධ්‍යාපනය

ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික අධ්‍යාපනය දරුවකුගේ වර්ධනයේ තීරණාත්මක අවධින් වන අතර දරුවන්ට ජ්‍යෙනය සාර්ථක කර ගැනීමට අවශ්‍ය දැනුම සහ කුසලතා ලබා ගැනීම සහතික කිරීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වේ. නමුත්, ප්‍රමාණවත් යටිතල පහසුකම් තොමැතිකම, සිම්ත සම්පූර්ණ සහ ප්‍රාථමික පාසල් සහ ඉන් ඔවුන් සිංහල සඳහා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සියලුම වශයෙන් දුටුවල මට්ටමකය.

වතුකර පෙදෙස්වල ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික අධ්‍යාපනය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ආයෝජනය කිරීමෙන් මෙම ගැටු ආමන්ත්‍රණය කිරීමට රජය කැපවී සිටියි. පන්ති කාමර, ප්‍රස්ථාගාර සහ නොවාසික පහසුකම් ඇතුළු පාසල් යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම මගින් සිපුන් හා ගුරුවරුන් හට ආරක්ෂිත හා සහෝපකාරී ඉගෙනුවීම හා ඉගෙනුම පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සහතික කිරීම මිට ඇතුළත් ය. ඒ අනුව, තෙනුහාමික (සිංහල, දීමිල, ඉංග්‍රීසි) අධ්‍යාපනයක් ලබා දීම හා නවීන තාක්ෂණයෙන් යුතු සුඩුරු පන්ති කාමර (smart classrooms) සැපයීම සිදුවනු ඇත.

යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමට අමතරව වතුකර පාසල්වල ඉගැන්වීමේ හා ඉගෙන්වීමේ ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම කෙරෙහිද රජය අවධානය යොමුකරනු ඇත. දරුවන් විසින් භාෂා තුනම පුදුණ කළ බව සහ එමගින් ජාතික සහ ගෝලීය යේ යා වෙළඳපාල තුළ එදායි ලෙස තරග වැදීම සඳහා මුළුනට හැකියාව පවතින බව සහතික කිරීම සඳහා තෙවඟාපික අධ්‍යාපනය (සිංහල, දුම්ල, ඉංග්‍රීසි) ලබා දීම මේ ඇතුළත් වනු ඇත. අන්තර ත්‍රියාකාරී සුදුපූරුව (white boards) සහ ඩිජිටල් ඉගෙනුම් වේදිකා ඇතුළු නවීන තාක්ෂණයෙන් යුතු සුදුපූරුව පන්ති කාමර හඳුන්වා දීම තුළින් පුද්ගල ප්‍රමාණවත් සහ ඉගෙනුම් අනුගතවිය හැකි වටපිටාවක් ලබා දීමට ද රජය කටයුතු කරනු ඇත.

වතුකර පාසල්වල ගුරුවරුන්, උසස් තත්ත්වයේ උපදෙස් ලබාදීමට අවශ්‍ය දැනුමෙන් හා කුසලතාවලින් සන්නද්ධබව සහතික කිරීම තුළින් ගුරු පුදුණුව සහ වෘත්තිය සංවර්ධනය සඳහා ආයෝජනය කිරීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත. පන්ති කාමර තුළ දී තාක්ෂණය භාවිතය පිළිබඳ පුදුණුව මෙන්ම සිසුන්ගේ විවිධ අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා පරිපූර්ණභාවයෙන් යුතු සහ වෙනස් වූ ඉගැන්වීම් කුමවේද පුදුණුව ලබාදීම මේ ඇතුළත් වේ.

වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ ජේදයේ අධ්‍යාපන තත්ත්වය නගා සිටුවීම සඳහා මෙස් ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික අධ්‍යාපනය අරමුණු කොටගත් ආයෝජනයන් සිදුකරනු ලබන අතර එමගින් උසස් අධ්‍යාපනය හා ගුම් බලකාය සඳහා ප්‍රවීත්ව වීම සඳහා දරුවන්ට අවශ්‍ය දැනුම හා කුසලතා මුළුනට පවතින බව සහතික කරනු ලබයි.

8.3 උසස් අධ්‍යාපනය සහ කුසලතා සංවර්ධනය

උසස් අධ්‍යාපනය යනු සමාජය හා ආර්ථික ධාවනය සඳහා අවශ්‍ය වන ප්‍රධාන අංශයක් වන අතර වතුකර ප්‍රජාවේ සිසුන් හට ඉහළ ගුණාත්මකභාවයකින් යුතු උසස් අධ්‍යාපන අවස්ථා සඳහා ප්‍රවීතය සහ ගැඹුම් සිටුවීම් සිසුන් හට ඉහළ තුළින් යුතු උසස් අධ්‍යාපනයක් ඇතිවාදීය උදෙසා තීරණාත්මක වන STEM (විද්‍යා, තාක්ෂණ, ඉංජිනේරු සහ ගණිතය) සහ තොරතුරු තාක්ෂණ ක්ෂේත්‍ර ආශ්‍රිත උසස් අධ්‍යාපනයක් ලැබීම සහ එමගින් කුදාකර කළාපයේ සිසුන්ට උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා ඇති ප්‍රවීතය සහතික කිරීම සඳහා තුළින් විශ්වවිද්‍යාලයක් ස්ථාපිත කිරීම ඉවහළවනු ඇත. මෙම විශ්වවිද්‍යාලය උක්ත ක්ෂේත්‍රවල උපාධි සහ ප්‍රාග්ධන් උපාධි වැඩිසටහන් මාලාවන් මෙන්ම පරායේෂණ සහ නවෝත්පාදන සඳහා අවස්ථා ලබාදෙනු ඇත.

යිහෘත්ව, මූල්‍යධාර සහ වෙනත් සහාය සේවා සැපයීම ඇතුළුව වතුකර ප්‍රජාවේ සිසුන්ට සියලුම විශ්වවිද්‍යාලවලට ප්‍රවීතය හැකි බව සහතික කිරීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත.

උසස් අධ්‍යාපනයට අමතරව කාමිකර්මාන්තය, නිෂ්පාදන, සංවාරක කර්මාන්තය සහ සේවා ඇතුළු විවිධ ක්ෂේත්‍රවල යේ යා සඳහා සිසුන් සුදානම් කරවීම සඳහා වෘත්තිය පුදුණු වැඩිසටහන් ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ද රජය කටයුතු කරනු ඇත. දේශීය කර්මාන්ත හා සේවායේෂකයන්ගේ අවශ්‍යතා හා ගැලපෙන මෙම වැඩිසටහන් විසින් සිසුන්ට ගුම් බලකාය තුළ සාර්ථකව කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රායෝගික කුසලතා සහ අන්දුකීම් ලබාදෙනු ඇත. මෙම වැඩිසටහන් ගුම් වෙළඳපාලේ අවශ්‍යතාවලට අදාළ සහ ගැලපෙන බවට සහතික කරන රජය ඒ තුළින් මෙම වැඩිසටහන් සංවර්ධනය කිරීමට සහ බෙදාහැරීමට කර්මාන්ත හුවුල්කරුවන් සමග කටයුතු කරනු ඇත.

උසස් අධ්‍යාපනය සහ නිපුණතා සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම වතුකර ප්‍රජාවේ සිසුන්ට නව අවස්ථා නිර්මාණය කිරීමට ඉවහළවන අතර, එය කුදාකර කළාපයේ දිගු කාලීන ආර්ථික සංවර්ධනයට ද ආයක වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ වතුකර ප්‍රජාව සහ අනෙකුත් කණ්ඩායම් අතර අධ්‍යාපන මට්ටම් සහ ආදායම්වල පවතින විෂමතා අවම කිරීමට ද එය ඉවහළවනු ඇත.

9 පරිච්ඡේදය

ලමා සුබසාධනය සහ සංවර්ධනය

වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ ජේදවන දැරුවන් පොදුවේ ඔවුන්ගේ සංවර්ධනය සහ යහපැවැත්ම බාධා පමුණුවන සුවිශ්චී අභියෝගයන් රසකට මූහුණ දෙන බව ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් පිළිගෙන තිබේ. ඉහළ දිරිඥා මට්ටම්, ගුණාත්මකභාවයන් යුතු අධ්‍යාපනයක් හා සෞඛ්‍ය සේවා ලබා ගැනීමට ඇති සිම්ත ප්‍රවේශය සහ ලමා ආරක්ෂණ සංකුලතා බරපතල ගැටුපු බවට පත්ව තිබේ. දැරුවන්ගේ අයිතින් ප්‍රවර්ධනය කරන සහ ඔවුන්ගේ ආරක්ෂාව හා යහපැවැත්ම ප්‍රවර්ධනය කරන පරිපූර්ණ ලමා සුබසාධන හා සංවර්ධන ප්‍රතිපත්තින් හිඳුවෙන් කිරීම ඔසේ මෙම අභියෝගයන් ආමන්ත්‍රණය කිරීමට රජය කැපවේ සිටියි.

9.1 ගුණාත්මක අධ්‍යාපනයක් සඳහා ඇති ප්‍රවේශය

බොහෝ දැරුවන්ට කළේ යම් පාසල් නැරයාමට හේතුවන අවශ්‍යෙන් පාසල් යටිතල පහසුකම්, පුහුණු දැරුවන් නොමැතිකම සහ සමාජ-ආරක්ෂා බාධකයන් ආදි කරුණු මත වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ දැරුවන්හේට එළිභාසික වශයෙන්ම ගුණාත්මක අධ්‍යාපනයක් ලැබේම සඳහා ඇති ප්‍රවේශයට බාධක පැනවේ තිබේ. මෙසේ අධ්‍යාපන අවස්ථා අභිම්වීම නිසා දිරිඥා වතුය නිර්මාණය වන අතර වතුකර ප්‍රජාවේ දැරුවන්ගේ අනාගතය අවදානමේ වැට් තිබේ.

වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ ජේදවන සියලු දැරුවන්හේට ගුණාත්මක අධ්‍යාපනයක් සඳහා ඇති ප්‍රවේශය සහතික කිරීමටත් ඒ සඳහා ඔවුන් සව්බල ගන්වා ඔවුන්ගේ පාසල් මගින් සහතිකකර වඩාත් යහපත් අනාගතයක් ගොඩනැගීම සඳහාත් අවශ්‍ය මෙවලම් ඔවුනට ලබාදීමටත් රජය කැපවේ සිටියි.

පාසල් ඉදිකිරීම සහ වැඩියුණු කිරීම, නවීන ඉහැනැවීම් ආධාරක සැපයීම සහ පිරිසිදු ජලය සහ සහිපාරක්ෂක පහසුකම් පාසල් තුළ ස්ථාපිත කිරීම සහතික කිරීම මගින් වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ අධ්‍යාපන යටිතල පහසුකම් වැඩියුණු කිරීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත.

9.2 ලමා ආරක්ෂණය සහ සුරක්ෂිතභාවය

අපයෝගනය, සුරුකැම්ම ලක්වීම, ලමා මෙහෙකාර සේවය සහ ලමා ජාවාරම ආදි සිදුවීම හමුවේ දැරුවන් අවදානමට ලක්වන පසුකිමක, වතුකර ක්ෂේත්‍රය තුළ ලමා ආරක්ෂණය තීරණාත්මක සාධකයක් බවට පත්ව තිබේ. දැරුවන්ගේ අයිතින් සුරක්ෂිත කිරීම සහ ඔවුන්ගේ ආරක්ෂාව සහ යහපැවැත්ම සහතික කිරීම සඳහා ගක්තිමත් ලමා ආරක්ෂණ රාමුවක් ස්ථාපිත කිරීම අත්‍යවශ්‍ය බව රජය විසින් හඳුනාගෙන තිබේ.

නීතිය හිඳුවාත්මක කරන ඒකක, අධිකරණය, සෞඛ්‍ය සහ අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍ර ඇතුළු අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් අතර සම්බන්ධිකරණය වැඩියුණු කරමින් වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ ලමා ආරක්ෂණ රාමුව ගක්තිමත් කිරීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත.

ලමා අපයෝගනය, සුරුකැම්ම සහ ලමා ජාවාරම වැළැක්වීම හඳුනා ගැනීම සහ ඒවාට ප්‍රතිචර දැක්වීම ඉලක්කකොටගත් දැනුවත් කිරීමේ වැඩිසටහන් ඇතුළත් රාජ්‍ය අනුග්‍රහය ලද පරිපූර්ණ යාන්ත්‍රණයන් හිඳුවාත්මක කරනු ඇත. දැනුවත් කිරීමේ ව්‍යාපාර සහ විනෑශ්‍යයන් හා අවදානමට ලක් වූ දැරුවන් වෙනුවෙන් හිඳුවාත්මක වන උපදේශන, සෞඛ්‍ය සේවා සහ නීතිය හා මනෝ සාමාජිය සහාය ආදි සේවාවන්ට ඇති ප්‍රවේශය සහතික කිරීම මෙම යාන්ත්‍රණයන්ට ඇතුළත් වනු ඇත.

9.3 ලමා සෞඛ්‍ය සහ පෝෂණය

වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ දැරුවන් අතර මන්දිපෝෂණය සහ දුර්වල සෞඛ්‍ය තත්ත්වයන් බහුල වශයෙන් ප්‍රතිනි අතර මෙමගින වර්ධනය දුර්වලවීම, යුතාත්මක ප්‍රමාදයන් සහ රෝගවලට ගොදුරුවීමේ වැඩි අවදානමක් පැවතිම ආදි තත්ත්ව ඇතිව තිබේ. සෞඛ්‍ය සේවාවන් වෙත ප්‍රතිනි සිම්ත ප්‍රවේශය සහ නීති පෝෂණය සහ සහිපාරක්ෂක පුරුදු පිළිබඳ ප්‍රතිනි ප්‍රමාණවත් නොමැති දැනුම මෙම

ගැටුපු හා බැඳී තිබේ. දැරුවන්ගේ සෞඛ්‍ය හා පෝෂණ අවශ්‍යතා අමත්‍යාණය කිරීම ඔවුන්ගේ සමස්ත වර්ධනය හා යහපැවැත්මට නිර්ණාත්මක වේ.

මන්දපෝෂණය ඉහළ හිය පුදේශ විශේෂයෙන් ඉලක්ක කරමින් පෝෂණපදාරථ අතින් සමබර ආහාරවේලක් ලබා දීම අරමුණු කොටගත් පාසල් මට්ටමීන් ක්‍රියාත්මක වන ආහාරවේලක් ලබා දීමේ වැඩසටහන් දියත් කිරීම ඇතුළු ලමා පෝෂණය ඉහළ නැංවීම සඳහා පරිපූර්ණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත.

දෙමාපියන් සහ යකඩලායන්නත් අතර නිසි ආහාර පිළිවෙත්, මවිකිරී දීම සහ සනීජාරක්ෂාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා දැනුවත් කිරීම සහ අධ්‍යාපන ව්‍යාපාර පැවැත්මට කටයුතු කරනු ඇත. මෙම ව්‍යාපාර මගින් අඩු වියදීම්, පෝෂණදායී ආහාර සහ ලමා පෝෂණය සඳහා හොඳම හාවිතයන් පිළිබඳ තොරතුරු බෙදා හැරීමට කටයුතු කරනු ඇත.

වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ දැරුවන්ට එන්නත් සහ සෞඛ්‍ය පරීක්ෂණ වැනි රෝග තිවාරණ සෞඛ්‍ය සේවාවන් පහසුවෙන් ලබා ගත හැකි බව සහිතික කිරීමට රජය සෞඛ්‍ය බලධාරීන් සමග කටයුතු කරනු ඇත. මන්දපෝෂණයෙන් පෙළෙන හෝ නිදහ්‍යත සෞඛ්‍ය තත්ත්වයන්වලට ඔවුන් නිර්වරණයේම සිදු වේ. ඇති දැරුවන් සඳහා විශේෂී සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීමට අතර ප්‍රයත්නයන් ක්‍රියාත්මක වනු ඇත.

9.4 ලමා මෙහෙකාර සේවය වැළැක්වීම

ආර්ථික පිබිනයන් භාවුවේ පාසල් අධ්‍යාපනය වෙනුවට මෙහෙකාරකම් කිරීමට දැරුවන්ට සිදුවන සන්දර්භයක් තුළ, ලමා මෙහෙකාර සේවය වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ පවතින දැවෙන ගැටුපුවක් බවට පත්ව තිබේ. මෙමගින් දැරුවන්ට අධ්‍යාපනය ලැබේම සඳහා ඔවුන් තිබෙන අධිකිය අභිජ්‍ය වනවා පමණක් තොව හෙයානක හා ප්‍රාග්ධනයෙහි ප්‍රාග්ධනය තුළ සහිත තත්ත්වයන්වලට ඔවුන් නිර්වරණයේම සිදු වේ. ලමා මෙහෙකාර සේවය මූලිනුප්‍රාව දැමීමට සහ මෙහෙකාර සේවයේ යෙදීමිකින් තොරව සියලු දැරුවන්ට අධ්‍යාපනය ලැබේමට සහ සංවර්ධනය වීමට අවස්ථාව ලබාදීම සහතික කිරීම සඳහා රජය කැපවී සිටියි.

වතුකර ක්ෂේත්‍රය තුළ පවතින සියලුම ආකාරයේ ලමා මෙහෙකාර සේවාවන් තුරන් කිරීම සහතික කරමින් පවතින ලමා කමිකරු නීති බලාත්මක නිරීම ගක්කීමන් කිරීමට ද රජය විසින් කටයුතු කරනු ඇත.

වයස අවුරුදු 16 සහ රුව වැඩි දැරුවන්ට වැඩි වැඩියෙන් වෘත්තීය පුහුණු හා කුසලතා සංවර්ධන වැඩසටහන් පිරිනැමීමට සහ එමගින් ඔවුන්ට සේවා නිශ්චිතීය සඳහා විකල්ප මාර්ග සපයා දීම සහ ඔවුන් රැකියා සඳහා පාසල හැර යාමේ සම්භාවිතාව අඩු කිරීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත.

9.5 බහු පාර්ශ්වීක සහයෝගීත්වය

වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ දැරුවන් විසින් මූහුණදෙනු ලබන සංකීර්ණ අභියෝග අමත්‍යාණය කිරීම සඳහා අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍යය, නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන ආයතන සහ සමාජ සේවාවන් ඇතුළු බහු පාර්ශ්වයන්ගේ සහයෝගීත්වය අවශ්‍ය වේ. ලමා සුබසාධනය සහ සංවර්ධන ප්‍රතිපත්තිවල එලැඹුයාවය සහතික කිරීම සඳහා සම්බන්ධීකරණයෙන් යුත් සහ එකාබෑඩ ප්‍රවේශයක් අතාවගා බවට රජය විසින් හඳුනාගෙන තිබේ.

ලමා සුබසාධන සහ ආරක්ෂණ ගැටුවලට එලැඹුයා ලෙස ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා රජයේ ආයතන, නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන ආයතන, අධිකරණය, කමිකරු පරීක්ෂකවරුන්, සේවායෝජකයන්, වෘත්තීය සම්භාවිති, සිවිල් සමාජ සංවිධාන සහ ප්‍රජා නායකයන් ඇතුළු අභාෂ සියලුම පර්යේවකරුවන් ගේ ධරිතාවය ගොඩනාව මුවන් අතර සම්බන්ධීකරණය ඉහළ දැමීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත. මෙමගින් ලමා ආරක්ෂණ නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ලමා සුබසාධන සේවා වතුකර ක්ෂේත්‍රය යුතා එලැඹුයා ලෙස ලබාදීම සහතික තොර.

10 පරිචේෂය

තාරුණ්‍යය සවිබල ගැනීම

වතුකර ප්‍රජාවේ තාරුණ්‍යය ශ්‍රී ලංකාවේ අනාගතය සඳහා තීරණාත්මක සම්පතක් නියෝජනය කරනු ලබයි. කෙසේවත්, වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ තරුණ්‍යන් දූෂණවාමක අධ්‍යාපනයක් සඳහා පවතින සිම්ලික ප්‍රවේශය, රැකියා අවස්ථා නොමැතිකම සහ සමාජීය හා ආර්ථික ආන්තිකරණයට ලක්වීම ආදි සැලකිය යුත් මට්ටමේ අනියෝගයන්ට මූලුණ දෙනි. මෙම අනියෝග බොහෝවිට මුළුන්ගේ සම්පූර්ණ හැකියාවන් සාක්ෂාත් කර ගැනීමට සහ සිය ප්‍රජාවන්ගේ සහ මෙරට සංවර්ධනයට දායක වීමට ඇති හැකියාවට බාධා පමණුවයි. තාරුණ්‍යය සවිබල ගැනීමේ වැදගත්කම හදුනා ගිහිමින් මෙම අනියෝග ආමත්ත්වණය කරන සහ සාර්ථකව්ය සඳහා අවශ්‍ය මෙවලම්, සම්පත් සහ අවස්ථා තරුණ පුද්ගලයන් වෙත ලබා දෙන ප්‍රතිපත්තින් සහ වැඩසටහන් කියාත්මක කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය කුප්පී සිටියි.

10.1 අධ්‍යාපනය සහ වෘත්තීය පුහුණුව සඳහා ඇති ප්‍රවේශය

අධ්‍යාපනය සහ වෘත්තීය පුහුණුව, වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ තරුණ පුද්ගලයන් සඳහා ආර්ථික සවිබල ගැනීමේ සහ ඉහළ ගතිකයන් සඳහා වන තීරණාත්මක මෙහෙයුම් විට කරනු ලබයි. කෙසේවත්, මූල්‍යමය බාධක, යටිල පහසුකම් නොමැතිකම සහ අඩු වයසින් ගුම බලකායට ඇතුළු කිරීමට එල්ලවන සමාජ බලපෑම් හේතුවෙන් බොහෝ තරුණ පුද්ගලයේ මෙම අවස්ථාවන්ට ප්‍රවේශවීමේ දී බැංකුවලට මූලුණ දෙනි. තරුණ පුද්ගලයන් හට අර්ථවත් වෘත්තීන්වල නියුලීමට සහ මුළුන්ගේ සමාජ, ආර්ථික තත්ත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා ගුණාත්මක අධ්‍යාපනයක් සහ වෘත්තීය පුහුණුව සඳහා පවතින ප්‍රවේශය සහතික කිරීම අත්‍යවශ්‍ය බව රජය විසින් හදුනාගෙන තිබේ.

නව අධ්‍යාපන ආයතන ස්ථානික කිරීම, පවතින පාසල් වැඩිදියුණු කිරීම සහ සියලුම තරුණ පුද්ගලයන්ට ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයෙන් ඔබ්බට අධ්‍යාපනය කරගෙනයාමට හැකිවීම සහතික කිරීම සඳහා දිෂුන්ත්ව සහ මූල්‍ය ආධාර ලබාදීම තුළින් වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ දීවියික සහ තාතිකික අධ්‍යාපනය සඳහා පවතින ප්‍රවේශය පුළුල් කිරීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත.

දේශීය සහ පාරිභාෂ්‍ය රැකිය වෙළඳපෙනු තුළ ඉල්පුවක් පවතින කුසලතා කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් වෘත්තීය පුහුණු වැඩසටහන් ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත. මෙම වැඩසටහන්වලට තොරතුරු තාක්ෂණය, සන්කාරකත්වය, නිෂ්පාදන, කැමිකර්මය සහ ව්‍යවසායකත්වය වැනි ක්ෂේත්‍රවල පුහුණුව ඇතුළත් වේ.

වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ තරුණ පුද්ගලයන්ගේ සුවිශේෂී අවශ්‍යතා සහ තත්ත්වයන්ට සරිලන පරිදි මාර්ගත හා දුරස්ථා අධ්‍යාපනය ඇතුළු නමුවහිලි සහ විකල්ප අධ්‍යාපන මාර්ග ප්‍රවාධනය කිරීමට රජය විසින් කටයුතු කරනු ඇත. සම්පූද්‍යායික පාසල්වලට හේ පුහුණු මධ්‍යස්ථානවලට යාමට නොහැකි තරුණ පුද්ගලයන්හාට තවමත් අධ්‍යාපන හා නිපුණතා සංවර්ධන අවස්ථා සඳහා ප්‍රවේශය ඇති බව සහතික කිරීම සඳහා මෙය ඉවහළු වනු ඇත.

10.2 සේවා නිපුණීය සහ ව්‍යවසායකත්වය සඳහා පවතින අවස්ථා

බොහෝ විට ආර්ථික අවස්ථා අඩු වැළුප් සහ අනතුරුදායක රැකියාවලට සීමා කරන සන්දර්භයක් තුළ, වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ තරුණ වියකියාව ප්‍රධාන අනියෝගයක් ව පවතියි. බොහෝ තරුණ පුද්ගලයන්ට රැකියා සොයා නාගරික ප්‍රදේශවලට සාක්ෂාත්‍යාලීමට සිදුවන අතර තම ප්‍රජාවත් අනුහුර යාමට සිදුවේ. මෙම තත්ත්වය ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල මුද්‍රිත නිවැරදි විනිශ්චය විය වියි. වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ තරුණ පුද්ගලයන්හාට තිරසාර රැකියා සහ ව්‍යවසායකත්ව අවස්ථා උදාකර දෙමින් සාර්ථක වෘත්තීන් ගොඩනැගීමට සහ මුළුන්ගේ ප්‍රජාවන්ගේ ආර්ථික සංවර්ධනයට දායකවීමට රජය කුප්පී සිටියි.

වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ තරුණ පුද්ගලයන්හාට නව රැකියා අවස්ථා බිජි කිරීම සඳහා පෙන්දාලික අංශ, සිවිල් සමාජය සහ සංවර්ධන හමුල්කරුවන් සමග එක්ව රජය කටයුතු කරනු ඇත. තොරතුරු තාක්ෂණය, සංවාරක කරමාන්තය සහ ප්‍රන්තත්වනීය බලශක්තිය වැනි නැගි එන කරමාන්තවල මෙන්ම කැමිකර්මය සහ නිෂ්පාදන වැනි සම්පූද්‍යායික අංශවල රැකියා උද්‍යානය ප්‍රවාධනය කිරීම මිට ඇතුළත් වනු ඇත.

තරුණ සහිත ගැන්වීමේ ප්‍රධාන උපය මැරියක් ලෙස ව්‍යවසායකත්වය ප්‍රවර්ධනය කෙරෙනු ඇත. රජය විසින් තරුණ ව්‍යවසායකයන්ට තමාගේම ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීමට සහ එක් ව්‍යාපාර කිරීමට හැකි වන පරිදි ප්‍රහුණුව, උපදේශනය සහ ණය පහසුකම් සඳහා ප්‍රවේශය ලබා දෙනු ඇත. බොහෝ විට ව්‍යාපාර හිමිකාරීත්වය සහ මූල්‍ය ස්වාධීනත්වය හුම්වේ අමතර බාධකවලට මුහුණ දෙන තරුණ කාන්තා ව්‍යවසායකයන්ට සහායවීම කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කෙරෙනු ඇත.

ව්‍යාපාර ජනනය, ආරම්භක තරග සහ උපදේශන වැඩසටහන් ඇතුළුව තරුණ ව්‍යවසායකත්ව මූලපිළිවලට සහාය දැක්වීම සඳහා රජය සහ පෞද්ගලික අංශවල හුවුල්කාරීත්වයන් ස්ථාපිත කෙරෙනු ඇත. මෙම හුවුල්කාරීත්වයන් තරුණ ව්‍යවසායකයන් සම්පූර්ණ ජාල සහ වෙළඳපාල සමග සම්බන්ධ කිරීමට උපකාරී වනු ඇති අතර එමගින් ඔවුනට සාර්ථකත්වය සඳහා පවතින අවස්ථා ඉහළ නාවනු ඇත.

10.3 තායකත්වය සහ සිවිල් සහභාගීත්වය

බොහෝ විට වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ තරුණ පුද්ගලයන්හාට තීන්දුනිරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලින්වල නියෝජනයක් තොමැති බවත්, තායකත්ව අවස්ථාවලින් ඔවුන් බැහැර කර ඇති බවත් රජය පිළිගනු ලබයි. මෙම ආන්ත්‍රිකකරණය ඔවුන්ගේ ජ්‍යෙෂ්ඨයට බලපාන ප්‍රතිපත්ති සහ වැඩසහ්වනවලට ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ හැකියාව සීමා කරන අතර ඔවුන්ගේ ප්‍රජාවන්ගේ සාර්ථකයට දායක වීමට ඇති හැකියාවට ද බාධා පමුණුවුයි. තරුණ පුද්ගලයන් අතර නියෝජනයක් පැවතීම සහ වගකීම පිළිබඳ හැරීමක් ඇති කරවීම සඳහා මෙන්ම ගක්තිමත් ව්‍යාපාර ප්‍රත්‍යාස්ථාපිත සඳහා තායකත්වයන් භුමිකාවන් හාර ගැනීමට සහ සිවිල් ජ්‍යෙෂ්ඨයට සහභාගීමේට තරුණ පුද්ගලයන් ස්ථිර ගැන්වීමේ අත්‍යවශ්‍ය කරුණක් බව රජය විසින් හඳුනාගෙන තිබේ.

වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ තරුණ සහභාගීත්වය සඳහා සිවිල් අවකාශයන් ගක්තිමත් කිරීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත. තාරුණ්‍යයට තම අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට, ප්‍රජා ක්‍රියාකාරකම්වලට සහභාගීමේට සහ ඔවුන්ට බලපාන ගැටුපු පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීම සඳහා දායකවීමට හැකි බව සහතික කිරීම මේට ඇතුළත් වනු ඇත.

ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් සමග අර්ථවත් සංවාදයක යෙදීමට සහ ඔවුන්ගේ ප්‍රජාවන්ගේ සහ ජාතියේ සාර්ථකයට දායකවීමට තරුණ පුද්ගලයන්ට අවස්ථාවන් ඇති බව සහතික කරමින්, දේශීය මට්ටමීන් තරුණ සහභාගීත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා සිවිල් සමාජ සංවිධාන සහ ප්‍රජා තායකයන් සමග සහයෝගයන් කටයුතු කිරීමට රජය ක්‍රියාකාරනු ඇත.

10.4 සමාජය පරිපූර්ණභාවය සහ මානසික සෞඛ්‍යය

වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ බොහෝ තරුණ පුද්ගලයේ තම ජනවාරිකත්වය, සමාජ, අර්ථීක තත්ත්වය හෝ සමාජභාවය මත සමාජයන් කොන්ට්‍රේවීමට සහ වෙනස්කොට සැලැකීමට ලක්වෙති. මෙසේ සමාජයන් බැහැරවීමට ලක්වීම මත පුද්ගල්කාලාව, අඩු ආන්ත්‍රිමානය සහ පුද්ගල මානසික සෞඛ්‍ය තත්ත්ව වැනි ප්‍රතිඵල ඇතිවිය හැකිය. වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ තරුණ පුද්ගලයන් අතර සමාජය පරිපූර්ණභාවය සහ මානසික සෞඛ්‍යය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ වැදගත්කම හඳුනාගන්නා රජය, සියලු තරුණ පුද්ගලයන්හාට සිය සම්පූර්ණ හැකියාවන් සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා වට්නාකමක්, සහයෝගයක් සහ ස්ථිර ගැන්වීමක් ලබාදීම සහතික කරනු ලබයි.

වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ තරුණ පුද්ගලයන්ට වෙනස්කොට සැලැකීම අවම කිරීමට සහ සමාජය පරිපූර්ණභාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට රජය විසින් වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත. මෙම වැඩසටහන් මගින් තරුණ පුද්ගලයන් අතර අයිතියේ හැරීමක් සහ ප්‍රජාව පිළිබඳ හැරීමක් ඇති කරනු ඇති අතර වෙනස්කොට සැලැකීමේ සහ සමාජය වගයෙන් කොන් කිරීමේ එලවීපාක පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරනු ඇත.

ආතතිය, කාසාව, විෂයාතිය, මත්‍යවාය හාවිතය හෝ වෙනත් මානසික සෞඛ්‍ය අභියෝගවලට මුහුණදෙන තරුණ පුද්ගලයන්හාට සහාය ලබා දීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ මානසික සෞඛ්‍ය සේවාවන් පූර්ව කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත. මෙම සේවාවන්ට පාසල් සහ ප්‍රජාවන් මානසික සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපනය සහ ප්‍රනාරුත්‍යාපන වැඩසටහන් ඇතුළත් වනු ඇත.

සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජ්‍වලන රටාවන්, ගාරික ක්‍රියාකාරකම් සහ නිර්මාණත්මක ප්‍රකාශනයන් දිරීමත් කරන වැඩසටහන්වලට සහාය දීම හරහා ධනාත්මක තරුණ සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ද රජය කටයුතු කරනු ඇත. මෙම වැඩසටහන් තරුණ පුද්ගලයන් අතර ප්‍රත්‍යාපිතිය ගොඩැනුගියීමට සහ ඔවුන්ගේ ගක්තිය හා නිර්මාණයීමේ උදෙසා පිතකර වේදිකාවන් සපයාදීමට ඉවහල්වනු ඇත.

10.5 ක්‍රිඩා සහ හොඳික ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රවර්ධනය

ගාරික සෞඛ්‍ය පමණක් නොව මානසික යහපැවැත්ම, කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම්, විනය සහ නායකත්ව කුසලතා ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ක්‍රිඩා සහ ගාරික ක්‍රියාකාරකම් දියත් කිරීම තාරුණ්‍යයේ පරිපූර්ණ සංවර්ධනය උදෙසා තීරණත්මක කාර්යාලයක් ඉටු කරනු ලබයි. කෙසේවෙතත්, වතුකර ක්ෂේත්‍රය තුළ ක්‍රිඩා පහසුකම් සහ සංවිධානත්මක ක්‍රිඩා වැඩසටහන් සඳහා ප්‍රවේශය බොහෝ විට සීමා වී ඇති අතර එමගින් තරුණ පුද්ගලයන්හා මෙම වටිනා අවස්ථා අනිමි වී ගොස් තිබේ.

තාරුණ්‍යය සවිබල ගැනීමේ සහ සමාජ ඒකාබ්දිතාවය සඳහා මෙවලමක් ලෙස ක්‍රිඩාවේ පවතින වැදගත්කම රජය විසින් හඳුනාගෙන තිබෙන අතර, වතුකර ප්‍රජාවේ තරුණ සංවර්ධනය සඳහා වන පුළුල් උපායමාරුගයේ කොටසක් ලෙස ක්‍රිඩා සහ ගාරික ක්‍රියාකාරකම් සංවර්ධනය කිරීම සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා රජය කැපවී සිටියි.

ක්‍රිඩා පිටි, ක්‍රිඩා කළුප සහ ප්‍රජා මධ්‍යස්ථාන ඇතුළු වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ ක්‍රිඩා පහසුකම් ගොඩැනුගියීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ආයෝධනය කිරීමට රජය කැපවී සිටියි. මෙම පහසුකම් සඳහා සියලුම තරුණ පුද්ගලයන්ට ප්‍රවේශ විය හැකි අතර විනෝද්‍යාත්මක ක්‍රියාකාරකම්, කණ්ඩායම් ක්‍රිඩා සහ යෝග්‍යතා වැඩසටහන් සඳහා ආරක්ෂා වට්ටිවාවන් සපයනු ඇත.

වතුකර කළුපවල ජ්‍යෙෂ්ඨ ක්‍රිඩා වැඩසටහන් සහ තරග සංවිධානය කිරීම සහ ඒවාට වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ තරුණ පුද්ගලයන් සහායී කරවා ගනිමින් ඔවුන්ගේ දක්ෂතා පෙන්වීමට සහ ජාතික වේදිකාවක් මත තම ප්‍රත්‍යාග්‍ය කිරීමට අවස්ථාව සළසා දීම ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ද රජය කටයුතු කරනු ඇත. ක්‍රිඩා වැඩසටහන් සහ පහසුකම් සඳහා ගැහැනු දැනුවන්ට සහ තරුණියන්ට සමාන ප්‍රවේශයක් ඇති බව සහතික කිරීම කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් මෙනිදී යොමු කෙරෙනු ඇත.

හැකියා හා දක්ෂතා පෙන්වන ක්‍රිඩා ක්‍රිඩාවන් සඳහා උපකරණ, පුහුණුව සහ දිෂුන්වල ප්‍රදානය කිරීම ඇතුළු වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ ක්‍රිඩා සංවර්ධනයට සහාය වීම සඳහා ක්‍රිඩා සංවිධාන, සිවිල් සමාජය සහ පොදුගැලීක අංශයේ අනුග්‍රහකයන් සමඟ හැඳුනු ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ද රජය කටයුතු කරනු ඇත.

11 පරිචේෂ්දය

කාන්තා සවිබල ගැනීමේ සහ සමාජභාවී සමානාත්මකාවය

ශ්‍රී ලංකාවේ කාමිකර්මාන්තය සහ පුළුල් ආර්ථිකයට වතුකර ප්‍රජාවේ ජ්‍යෙෂ්ඨතාවන් විසින් සිදුකර ඇති මෙහෙය සූචිත්‍රීය. මෙය වැඩි වශයෙන් නිරික්ෂණය කළ හැකිකේ තේ කර්මාන්තය තුළ ය. එතරම් දායකත්වයක් ඔවුන් විසින් ලබා දුන්නද බොහෝ විට වෙනස් කොට සැලකීම්, සුරාකුමට ලක්වීම් සහ සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රවෘත්ත්වය (gender-based violence) ආදි සිදු වීම වලට මූහුණ දීමට කාන්තාවන්ට සිදුවේ.

සමාජභාවී සමානාත්මකාවය (gender equality) ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ සියලු ආකාරයේ වෙනස්කොට සැලකීම් මූලිකුපා දැමීම මගින් වතුකර ප්‍රජාවේ ජ්‍යෙෂ්ඨතාවන් කාන්තාවන්ගේ සමාජ තත්ත්වයට පිළිගැනීම ලබා දීමට හා වැඩි දියුණු කිරීමට ශ්‍රී ලංකා රජය කැපවී සිටියි.

11.1 දායකත්වය පිළිගැනීම ලබා දීම

වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ ජ්‍යෙෂ්ඨතාවන් විසින් ඉටු කරනු ලබන තීරණාත්මක භූමිකාව සඳහා නිල වශයෙන්ම පිළිගැනීමක් උබදීමට රජය කටයුතු කරයි. විශේෂයෙන්ම තේ කර්මාන්තය ඇතුළු වතුකර ක්ෂේත්‍රය තුළ ඔවුන් විසින් ලබා දී තිබෙන ගුමය ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකයේ මුල්ගල් තැබීම බවට සැලකිය හැකිය.

ජාතික ආර්ථික ප්‍රතිපත්තින්වල මෙයි දායකත්වයන් සඳහා පිළිගැනීමක් ලබා දීමට මෙන්ම කාන්තාවන්හාට සාධාරණ වැටුප් හා කාර්ය තත්ත්වයන් ලබා දීම සහතික කිරීමට රජය කැපවී සිටියි.

කුසක්‍රාන්තික, තර්ජනාව, සහ සංස්කේපිය ආදි හැකියාවන් අවශ්‍ය වන තේ දී තෙවැනි වැනි ගාරීක වශයෙන් ගුමය වැය කිරීමට සිදුවන කර්නව්‍යයන් ඉටු කරන වතුකර ප්‍රජාවේ ජ්‍යෙෂ්ඨතාවන් එළිභාසික වශයෙන් මෙරට තේ කර්මාන්තයේ කොට නාරෝගිය බවට පත්ව තිබේ. ගෝලිය වෙළඳ පොල තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ තේවල ගුණාත්මකභාවය සහ කිරීම් නාමය පවත්වා ගැනීම සඳහා ඔවුන් විසින් ලබා දී තිබෙන මෙහෙවර තීරණාත්මක වන අතර ඔවුන්ගේ ගුමය තුළින් සැලකිය යුතු මට්ටමක ආදායමක් මෙරට ජනිත කොට තිබේ.

ආර්ථික හමුවේ ඔවුන්ගේ තීරණාත්මක භූමිකාව එසේ පැවතිය ද, වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ කාන්තාවන්ගේ වටිනාකම බොහෝ විට අවතක්සේරුවට ලක්වන අතර ඔවුනට සුදුසු වැළැපක් ලබා දීම සිදු නොවේ. මෙමගින් දියුණුව සඳහා ඔවුනට ඇති අවස්ථා සීමාකර තිබේ. වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ ජ්‍යෙෂ්ඨතාවන් වෙනුවෙන් පිළිගැනීම ලබා දීම සහ ඔවුන්ගේ දායකත්වයන්ට අදාළ ප්‍රතිලාභ ලබා දීම සහතික කිරීම මගින් උක්ත අසාධාරණය ආමත්තුණය කිරීමට රජය කැපවී සිටියි. සමාන සේවා සඳහා සමාන වැටුප් ලබා දීම, පුහුණුව හා සංවර්ධන අවස්ථා සඳහා ප්‍රවේශය ඇති කිරීම සහ නායකත්ව කාර්ය හාරයන් සඳහා කාන්තාවන්ට සහාය ලබා දීම ඇතුළු, රකියා ස්ථානය තුළ සමාජභාවී සමානාත්මකාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා පියවර ගැනීම මීට ඇතුළත් වනු ඇත.

ජාතික ආර්ථික ප්‍රතිපත්තින් සහ සංවර්ධන සැලැස්මවල වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ කාන්තාවන්ගේ දායකත්වය සඳහා පිළිගැනීම ලබා දීම සහ සැමරුමට ලක් කිරීම සහතික කිරීමට ද රජය කටයුතු කරනු ඇත. කාන්තාවන් විසින් ලබා දෙන සේවය දැකීමට සැලැස්මේ ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා මුළපිටිම දියන් කිරීම මෙන්ම ආර්ථික තුළ සමාජභාවී සමානාත්මකාවය (gender equality) පැවතිමේ වැළැඳුවක් දැනුවත් කිරීම සඳහා ප්‍රයත්තයන් දියන් කිරීම මීට ඇතුළත් වනු ඇත.

11.2 සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රවෘත්ත්වය (Gender-Based Violence) මූලිකුපා දැමීම

සුරා කැමුල ලක්වීම, කෙනෙහිලිකම් වලට මූහුණදීම සහ අපයෝගනයට ලක්වීම ආදි සිදුවීම හමුවේ බොහෝ විට කාන්තාවන් අවදානමට ලක්වන සන්දර්භයක් තුළ, වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ කාන්තාවන් මූහුණ දෙනු ලබන සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රවෘත්ත්වය (gender-based violence) දැනෙන ගැටළුවක් බවට පත්ව තිබේ. එවන් සිදුවීම වැළැක්වීම, ආරක්ෂාව ලබා දීම සහ දිව්‍ය ගෙවාගත් අයට සහයෝගය ලබා දීම ආදි කරණු ඇතුළත් පරිපූර්ණ ප්‍රතිපත්තියක් සම්පාදනය කිරීම හරහා මෙම ගැටළුව ආමත්තුණය කිරීමට රජය කැපවී සිටියි.

වතුකර ප්‍රජාව තුළ හටගන්නා සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රව්‍යෙන්ඩ්වය වැළැක්වීම සහ ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා පරිපුරුණ ප්‍රතිපත්තියක් සම්පාදනය කිරීමට හා ක්‍රියාත්මක කිරීමට රජය විසින් කටයුතු කරනු ඇත. මෙම ප්‍රතිපත්තිය, කාන්තා සවිබල ගැනැවීම හා සමාජභාවී සමානාත්මකතාවය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තියට (National Policy on Womens Empowerment and Gender Equality) අනුකූලව සම්පාදනය වනු ඇත. සම්භා රෝහල් තුළ සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රව්‍යෙන්ඩ්වයට ප්‍රතිච්ච දක්වන ඒකක (GBV response unit) පිහිටුවීම, දිවිගලවාගත් අයට නීතිමය සහයා ලබා දීම සහ කාන්තා හිමිකම් සහ සමාජභාවී සමානාත්මකතාවයේ වැදගත්කම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම වැනි මුළු පිරීම ඔස්සේ ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම මේ ඇතුළත් වනු ඇත.

සම්භා රෝහල් වල සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රව්‍යෙන්ඩ්වයට ප්‍රතිච්ච දක්වන ඒකක පිහිටුවීම මෙම ප්‍රතිපත්තියේ ප්‍රධාන අංශයකි. වෛද්‍ය සේවාවන්, මෙන්විද්‍යාත්මක උපදේශනය සහ නීතිමය සහයා සැපයීම වැනි සේවාවන් ලබා දීම තුළින් සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රව්‍යෙන්ඩ්වයන් දීවි ගලවාගත් අයට ආරක්ෂිත හා සහයෝගීමත් පරිසරයක් මෙම ඒකක වෙතින් ලබා දෙනු ඇත. මෙවන් සිදුවීම් වලට වගකිව යුතු තැනැත්තන් නීතිය ඉදිරියට ගෙන ඒම සහ දීවි ගලවාගත් අයගේ ජ්‍යෙෂ්ඨ යළි ගොඩනෑවීම සඳහා අවශ්‍ය සහයා ලබා දීම සහතික කිරීම සඳහා නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන ආයතන හා ප්‍රජා සංවිධාන සමග ඒකව කටයුතු කිරීමට ද මෙම ඒකක කටයුතු කරනු ඇත.

මෙම ප්‍රතිච්ච දැක්වීමේ සේවාවන්ට අමතරව කාන්තා හිමිකම් සහ සමාජභාවී සමානාත්මකතාවයේ වැදගත්කම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම ඔස්සේ ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම තුළින් එවන් සිදුවීම් හටගැනීම වැළැක්වීමට ද රජයේ අවධානය යොමුවනු ඇත. සමාජභාවය පිළිබඳ හානිකර ඒකාකාතින්, වෙනස්කොට සැලැකීම සහ ප්‍රව්‍යෙන්ඩ්වය ඉවසා සිටීම වැනි සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රව්‍යෙන්ඩ්වයට හේතු වන ආකල්ප හා වර්යා වෙනස් කිරීම මෙම ව්‍යාපාර වල ඉලක්කය වී තිබේ. කාන්තා හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම සහ සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රව්‍යෙන්ඩ්වය වැළැක්වීම සඳහා යෝග්‍ය තෙක්නික රාමු සහ ඒවා බලාත්මක කිරීමේ යාන්ත්‍රණයන් ගක්තිමත් කිරීමට ද රජය කටයුතු කරනු ඇත.

සමාජභාවය මත පදනම් වූ ප්‍රව්‍යෙන්ඩ්වය සම්බන්ධයෙන් ගොඩනෑගෙන පරිපුරුණ ප්‍රතිපත්තිය, වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කාන්තාවන් හට වඩාත් ආරක්ෂිත සහ සහයෝගීමත් පරිසරයක් නීතිමාණය කිරීමට උපකාරීවනු ඇති අතර ශ්‍රී ලංකාව තුළ සමාජභාවී සමානාත්මකතාවය සාක්ෂාත් කර ගැනීමේ ප්‍රථ්‍යා අම්මතාර්ථය සඳහා ද දායකවනු ඇත.

11.3 කාන්තාවන්ගේ සමාජ - ආරක්ෂා සවිබල ගැනැවීම

වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ කාන්තාවන්ගේ සමාජ තත්ත්ව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා සමාජ, ආරක්ෂා සවිබල ගැනැවීම ප්‍රධාන උපාය මාරුගයකි. ව්‍යවසායකත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, ණය පහසුකම් සඳහා ප්‍රවේශය ලබා දීම සහ මූල්‍ය කළමනා කරණය සහ ව්‍යාපාර සංවර්ධනය වැනි කුසලතා සඳහා ප්‍රහුණු වැඩුමුළු ක්‍රියාත්මක කිරීම ආදිය තුළින් කාන්තාවන්ගේ සමාජ - ආරක්ෂා සවිබල ගැනැවීම සඳහා රජයේ සහයා හිමිවනු ඇත. මෙම මූලපිටිම් ඔස්සේ කාන්තාවන්ට කමාගේම ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීමට සහ මූල්‍ය ස්වාධීනත්වය ලබා ගැනීමට ඉවහල් වනු ඇත. මෙම වැඩසටහන් සම්පාදනය කොට තිබෙන්නේ මූල්‍ය පහසුකම් සඳහා ප්‍රවේශය, සමාජ හා සංඛ්‍යාතික බාධක සහ රිකියාව හා පවුල් වගකිම් අතර ඉලනයක් පවත්වා ගැනීම ආදි කරුණු හා බැඳී පවතින වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ කාන්තාවන් විසින් මූහුණ දෙනු ලබන සුවිශේෂී අවශ්‍යතා හා අනියෝග ද ආමන්ත්‍රණය කළ හැකි පරිදිය. තමාගේම ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සම්පත් කාන්තාවන්ට සැපයීම තුළින් ඔවුන්ගේ ආදායම ඉහළ නැංවීම, ආරක්ෂා සුරක්ෂිත හාවය වැඩිදියුණු කිරීම සහ වතු කිමරු සේවය මත යැඹීම අවම කිරීම රජය ඉලක්ක කරනු ලබයි.

කාන්තාවන්ගේ අවශ්‍යතාවලට සරිලන ක්ෂේත්‍ර මූල්‍ය ගය පහසුකම් සහ වෙනත් මූල්‍ය නීත්පාදන ඇතුළු කාන්තා ව්‍යවසායකයන් හට ගය පහසුකම් වෙත තිබෙන ප්‍රවේශය වැඩි දියුණු කර දීම සඳහා රජය මූල්‍ය ආයතන සමග ද කටයුතු කරනු ඇත.

ව්‍යවසායකත්වයට අමතරව වෙනත් අංශවල සේවා නිශ්චක්තිය සහ ආදායම උත්පාදනය කරන ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා මූලපිටිම් දියත් කිරීම මගින් රජය කාන්තාවන්ගේ සමාජ, ආරක්ෂා සවිබල ගැනැවීම වෙනුවන් සහයා ලබා දෙනු ඇත. මේ සඳහා කාන්තාවන්ට තිෂ්පාදන, සේවා හේ සංවාරක කරමාන්තය වැනි අංශ වල රිකියා සඳහා අවශ්‍ය වන නව කුසලතා ප්‍රහුණු කිරීම සඳහා වැඩසටහන් දියත් කිරීම මෙන්ම එකී අංශවල කාර්ය තත්ත්වයන් සහ වැටුප් වැඩිදියුණු කිරීම ආදිය ඇතුළත් කළ හැකිය.

වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ කාන්තාවන්ගේ පමණ - ආර්ථික සංවල ගැනීම, මුළුන්ගේ පුද්ගල යහ පැවැත්ම සඳහා වැදගත් වනවා පමණක් නොව ඒ ඒ කළාපයන්වල පුළුල් ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා ද තීරණාත්මක වියවරකි. ආර්ථිකය තුළ කාන්තා සහභාගිත්වය ඉහළ දැමීම තුළින් නව ආදායම් මාර්ග යහ සේවා නිපුක්තින් ඩිජිටෙල මෙන්ම දිරිදානාවය අවම කොට පරිපූර්ණවයෙන් යුතු තිරසාර ආර්ථික වර්ධනයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීමට රජය ඉලක්ක කරනු ලබයි.

11.4 වෙනස් කොට සැලකීමට එරෙහිව සටන් කිරීම

වතුකර ප්‍රජාවේ ජීවත්වන කාන්තාවන්ට එරෙහිව සිදුවන සියලුම ආකාරයේ වෙනස්කොට සැලකීම් තුරන් කිරීම සඳහා රජය කැපවී සිටියි. අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍ය සේවා සහ රකියා අවස්ථා සඳහා පවතින සමාන ප්‍රවේශය සහතික කිරීම මේට ඇතුළත්ය. අභ්‍යන්තර වැළුඳු සහ රකියා විපුක්තියට ඇද දැමීම වැනි සේවා ස්ථානය තුළ පවතින වෙනස් කොට සැලකීම් ප්‍රයත්තයන් මූලිනුප්‍රවා දැමීමට ද රජය කටයුතු කරනු ඇතුළත් ඇති.

කාන්තාවන්ට එරෙහි වෙනස්කොට සැලකීම්, මුළුන්ගේ සමාජය හා ආර්ථික උන්නතිය අරහා පවතින ප්‍රධාන බාධකයක් බවට රජය විසින් භාෂුනාගෙන තිබේ. අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍ය සේවා සහ රකියා අවස්ථා සඳහා පවතින සමාන ප්‍රවේශය බොහෝ විට කාන්තාවන්ට අනිමිවන අතර අසමාන වැළුඳු සහ රකියා විපුක්තියට ඇද දැමීම වැනි සේවා ස්ථානය තුළ පවතින වෙනස් කොට සැලකීම් වලට මූලුණ දෙන මුළුනට තම උන්නතිය උදෙසා පවතින අවස්ථාවන් ද සිම්තය.

සමාජභාවී සමානාත්මකාවය උදාකර ගැනීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජය හා ආර්ථික සංවර්ධනයට පුරුණ වශයෙන් සහභාගි වීම සහ එහි ප්‍රතිලාභ ණක්ති විදිමට කාන්තාවන්ට අවස්ථාව ලබා දීම, වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ කාන්තාවන්ට එරෙහි වෙනස්කොට සැලකීම මූලිනුප්‍රවා දැමීම කෙරෙහි අත්‍යාවශ්‍ය සාධක වේ. වෙනස්කොට සැලකීම් පසුපස පවතින මූලාරමිහ හඳුනාගෙන ඒවා ආමන්තුණය කොට සමාන අයිතින් හා අවස්ථාවන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම තුළින් සැමට වඩාත් සාධාරණ හා යුතුක්ති සහගත සමාජයක් විහි කිරීමට රජය ඉලක්ක කරනු ලබයි.

12 පරිච්ඡේදය

අවධානමට ලක්ව ඇති කණ්ඩායම්වල පරිපූර්ණ හාටය

වතුකර ප්‍රජාව තුළ තම සමාජ තත්ත්වය, අනන්‍යතාවය හෝ ගාරීරික හැකියාවන් මත සංකීර්ණ අනියෝගවලට මූහුණ දෙන විශේෂයෙන් අවධානමට ලක්විය හැකි කණ්ඩායම් සිටින බව ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් හඳුනාගෙන තිබේ. මේ අතර උග්‍ර දරිද්‍රතාවයෙන් ජ්‍රීත්වන පුද්ගලයේ, ආබාධිත තත්ත්ව හෝ සෞඛ්‍ය තත්ත්වයන්ගෙන් පසුවන පුද්ගලයේ සහ විවිධ ලිංගික දිගානතින් සහ සමාජභාවී අනන්‍යතාවයන් පවතින පුද්ගලයේ සිටිනි. මෙවන් අවධානම කණ්ඩායම් නිරතුරුව වෙනස් කොට සැලකීම්වලට, ආන්තිකකරණයට, හා තම ප්‍රජාව තුළම කොන්ට්මට ලක්වන බව රජය විසින් හඳුනාගෙන තිබේ. එවන් සියලු අවධානම කණ්ඩායම් සඳහා පුරුණ පරිපූර්ණ හාටය සහ ආරක්ෂාව සැපයීමට සහ පුද්ගලයකුගේ සමාජ තත්ත්වය, අනන්‍යතාවය, සෞඛ්‍යය හෝ හැකියාවන් කුමක් වුවද මුහුණට ජාතියේ සංවර්ධනයට පුරුණ වශයෙන් සහභාගී වීමට සහ එහි ප්‍රතිලාභ තුළකි විදීමට හැකියාව ලැබීම සහතික කිරීමට රජය කැපවී සිටියි.

සාධාරණ සමාජයක් බිජි කිරීමෙහිලා අවධානම කණ්ඩායම්වල පරිපූර්ණ හාටය තීරණාත්මක අංශයකි. වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ ජ්‍රීත්වන එවන් පුද්ගලයන් මූහුණ දෙනු ලබන පුවිණුම් අනියෝගයන් ආමන්තුණය කිරීම තුළින් සැම පුද්ගලයකුටම වටිනාකමක් හා ගරුත්වයක් ලබා දෙන වඩාන් පරිපූර්ණ හාටයෙන් යුතු සහ යුත්ති සහගත සමාජයක් බිජි කිරීම රජයේ ඉලක්කය වි තිබේ.

12.1 පරිපූර්ණ හාටයෙන් යුතු පරිසරයක් ගොඩනැගීම

වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ ජ්‍රීත්වන අවධානම කණ්ඩායම් අධ්‍යාපනය, සේවා නියුත්ක්තිය, සෞඛ්‍ය සේවා, සහ රජයේ සේවා වෙත ප්‍රවේශ ලබා ගැනීමෙහිලා සැලකිය යුතු මිටුමකින් බාධකවලට මූහුණ දෙති. මෙවන් බාධක බොහෝ විට අප කිරීම් සහ වෙනස්කොට සැලකීම මත පදනම් වූ ඒවා වන අතර මෙමගින් මුහුණට සමාජය තුළ පුරුණ වශයෙන් සහභාගීත්වයක් ලබා ගැනීමට ඇති ඉඩ අවකාශ ඇතිරි යයි.

සියලු පුද්ගලයන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලන සහ ජාතියේ සංවර්ධනය තුළ කිසිවකු මගහැර තොයන පරිපූර්ණ හාටයෙන් යුතු සමාජයක් ගොඩ නැගීමේ අවශ්‍යතාව රජය විසින් හඳුනාගෙන තිබේ.

12.2 සමාජ සේවාවන් සහ නෙතික ආරක්ෂාවන් සඳහා ඇති ප්‍රවේශය

වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ ජ්‍රීත්වන අවධානම කණ්ඩායම්වලට බොහෝ විට සමාජ සේවාවන් සහ නෙතික ආරක්ෂාවන් සඳහා පවතින්නේ සීමිත ප්‍රවේශයකි. මෙවන් සීමිත ප්‍රවේශයක් පැවතීම ගෙනුවෙන් බොහෝ විට යුරුකැමුව ලක්වීම, අපයෝග්‍යනයට ලක්වීම සහ තොසලකා ගැර දැමීම වැනි තත්ත්වයන්ට මූහුණ දීමට මුහුණට සිදු වේ. විශේෂයෙන්ම මෙවන් තත්ත්ව වලට අධි අවධානමක් පවතින පුද්ගලයන් ද ඇතුළුව වතුකර ප්‍රජාවගේ සියලු සාමාජිකයන්හාට යුරක්ෂිත හා අනිමානවත් අන්දිත්ත් ජ්‍රීත්වීම සඳහා අවශ්‍ය වන සේවාවන් හා ආරක්ෂාවන් ලබා දීම සහතික කිරීමේ අවශ්‍යතාවය රජය විසින් හඳුනාගෙන තිබේ.

වතුකර ක්ෂේත්‍රයේ අවධානමට ලක්විය හැකි කණ්ඩායම්වලට සෞඛ්‍ය සේවා, අධ්‍යාපනය, නිවාස සහ තීතිමය සහාය ඇතුළු අත්‍යවශ්‍ය සේවාවන් සඳහා ප්‍රවේශය සහතික කිරීම සඳහා සමාජ සේවා සපයන්නන්, නීතිය ක්‍රියාත්මකකරණනන් සහ ප්‍රජා සංවිධාන අතර සම්බන්ධිකරණය වැඩි දියුණු කිරීමට රජය කැපවී සිටියි.

අවධානම කණ්ඩායම් සඳහා තීතිමය ආරක්ෂාව ගක්තිමත් කෙරෙනු ඇති අතර මෙහි දී වෙනස් කොට සැලකීම, ප්‍රවේශත්වය සහ යුරුකැමුව වැළැක්වීම කෙරේ අවධානය යොමු කෙරෙනු ඇත. එවන් පුද්ගලයන්ට යුත්තිය පසිඳුලීමේ ප්‍රවේශය සහ පලි ගැනීම් හමුවේ බිජා තොරව සිය අයිතිවාසිකම් තුළකි විදීම කළ හැකි බව සහතික කිරීම සඳහා සිවිල් සමාජ සංවිධාන සහ නීති ආධාර සපයන්නන් සමග එකව කටයුතු කිරීමට රජය විසින් කටයුතු කරනු ඇතේ.

අවධානම කණ්ඩායම්වලට සමාජය පරිපූර්ණ හාටය ලබා දීම ප්‍රවර්ධනය කරන ප්‍රජා - මූලික මූල පිරීම සඳහා රජය සහාය ලබා දෙනු ඇතේ. පුද්ගලයන්ට තම අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් පෙනී සිටීම සඳහා සවිබළ ගැනීමේ වැඩිසටහන් ක්‍රියාත්මකකරණ කිරීම මෙන්ම වතුකර ප්‍රජාවේ විවිධ කොටස් අතර සහයෝගීතාවය සහ අනෙක්තාව සහයෝගය ගොඩනැගීමට දරන ප්‍රයන්න මේ අතුළත් වනු ඇතේ.

12.3 අවධානම් කණ්ඩායම් සව් බල ගැන්වීම සහ ඔවුන්ගේ සහභාගිත්වය

සමාජය පරිපූර්ණහාවය සහ යුත්තිය උදාකර ගැනීම සඳහා තීන්දු තීරණ ගැනීමේ කුමවේදවල අවධානම් කණ්ඩායම්වල සහභාගිත්වය සහතික කළ යුතු අතර ඒ වෙනුවෙන් එවත් කණ්ඩායම් සව්බල ගැන්වීම තීරණාත්මක පියවරකි. තම ගැටලු ඉදිරිපත් කිරීම සහ තම ජ්‍යෙක්වලට බලපාන තීරණවලට සහභාගිත්වීම සඳහා බොහෝ විට අවධානම් කණ්ඩායම්වලට ලැබෙන්නේ සිමිත අවස්ථාවන්ය.

සියලු සමාජ පැතිකඩයන්වල සියලු ප්‍රජාවන් සව්බල ගැන්වීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ ඔවුන්ගේ සක්‍රීය සහභාගිත්වය සහතික කිරීම සඳහා රජය කැපවී සිටියි.

අවධානම් කණ්ඩායම් විසින් මූහුණ දෙනු ලබන පුවිණේ අතියෝග ආමන්තුණය කිරීමෙන් සහ ඔවුන්ගේ පරිපූර්ණහාවය සහ සව්බල ගැන්වීම ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙන් සැම අයකුටම දියුණුවීමට සහ ජාතියේ ප්‍රගතියට දායකවීමට අවස්ථාව ඇති සමාජයක් බිජි කිරීම රජයේ අරමුණ වී තිබේ.

13 පරිච්ඡේදය

අනුස්මරණය සහ සංස්කෘතික සංරක්ෂණය

වතුකර ප්‍රජාව පූර්ණ වශයෙන් ප්‍රාථ්‍මික සමාජයට ඒකාබද්ධ කරන අතරවාරයේ ඔවුන්ගේ ඉතිහාසය සහ සංස්කෘතික උරුමය අනුස්මරණය කොට සංරක්ෂණය කිරීමේ වැදගත්කම ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් හඳුනාගෙන තිබේ. මේ අතර ඉන්දියානු සම්භවයක් සහිත දීමිල / මලලෙයාහ දීමිල ප්‍රජාවගේ අසමසම අනන්‍යතාවයට පිළිගැනීමක් ලබාදීම සහ එතිහාසික වශයෙන් ඔවුන් ආන්තික කරණයට ලක්කිරීමට හෝතු වූ සමාජය ගැටපු ආමන්තුණය කිරීම ඇතුළත්ය.

13.1 අනුස්මරණය සහ අනන්‍යතාවය

වතුකර ප්‍රජාවගේ අනන්‍යතාව ඉන්දියානු දීමිල (IOT) / මලලෙයාහ දීමිල ලෙස සංරක්ෂණය කොට ඔවුන්ගේ ශ්‍රී ලංකා ආගමනය සිදු වූ වර්ෂ 200 ක් සම්පූර්ණ වීම අනුස්මරණය කිරීමට රජය කටයුතු කරනු ඇත.

මෙම අනුස්මරණය, වතුකර ප්‍රජාවගේ දායකත්වයන්ට පිළිගැනීමක් ලබා දීමට සහ ඒ වෙනුවෙන් කාන්තැයිතාවය පුද කිරීමට අවස්ථාව සහයන අතර ගත වූ සියලුස් දෙක තුළ ඔවුන් විසින් මුහුණ පැ අතියෝග හා අසාධාරණයන් ද ආමන්තුණය කරනු ඇත.

වතුකර ප්‍රජාවගේ අනන්‍යතාවය ඉන්දියානු දීමිල (IOT) / මලලෙයාහ දීමිල ලෙස සංරක්ෂණය කොට ඔවුන්ගේ ඉතිහාසය සහ උරුමය ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික අනන්‍යතාවයේ අත්‍යාවශ්‍ය අංශයක් ලෙස පිළිගැනීමට බඳුන්කර සැමරීම සඳහා රජය කැපවී සිටියි. මේ සඳහා ජාතික විෂය නිරද්‍යාය සිසේස් කමිකරු ප්‍රජාව පිළිබඳ ඉගැන්වීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ කමිකරු ප්‍රජාවගේ ඉතිහාසය, අරගල සහ දායකත්වයන් අනුස්මරණය කරන ජාතික ඉතිහාස සහියක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම හා ඔවුන්ගේ ප්‍රජාවගේ සංස්කෘතික උරුමයන් සිහි කිරීම වැනි මුළු පිරීම ක්‍රියාවත නැංවිය හැකිය.

ඉතිහාසයේ මගහැර ගොස තිබෙන කරුණු නිවැරදි කිරීම ශ්‍රී ලංකාවේ අතිය පිළිබඳ වඩාත් පරිපූර්ණ හාවයෙන් යුතු අවබෝධයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ ජාතිය පුරා ඉහළ සමාජය ඒකාබද්ධතාවයක් හා එකමුතුකමක් නිර්මාණය කිරීමෙනිලා මෙවන් මුළු පිරීම උපකාර වේ.

13.2 සංස්කෘතික සංරක්ෂණය සහ ප්‍රවර්ධනය

වතුකර ප්‍රජාවගේ සංස්කෘතික උරුමය ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික අනන්‍යතාවයේ අතිය වැදගත් අංශයක් වන අතර මෙම උරුමය අනාගත පරපුරු වෙනුවෙන් සංරක්ෂණය කිරීමට රජය කැපවී සිටියි.

කම්මිකරු ප්‍රජාවගේ හාජාවන්, සාම්ප්‍රදායන්, කළා හා ආගමික ක්‍රියාකාරකම් ඇදී සංස්කෘතික උරුමය සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා දියත් කරන ප්‍රයත්ත්‍යන්ට රජයේ සහාය හිමිවනු ඇත. මේ අතර ප්‍රජාවගේ හාජාවන්, සාම්ප්‍රදායන් සහ ආගමික පිළිවෙත් ලේඛනගත කිරීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම මෙන්ම ජාතික සංස්කෘතික හා එතිහාසික ආබාධ තුළ ඔවුන්ගේ සංස්කෘතියේ දායකතාව සහ තියෙන්පත ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ මුළු පිරීම ඇතුළත්ය.

වතුකර ප්‍රජාවගේ උරුමය සමරන සංස්කෘතික අවස්ථා සහ උත්සව සඳහා මෙන්ම ප්‍රජාවගේ හාජා විවිධත්වය සංරක්ෂණය කිරීම සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීම අරමුණු කොටගත් හාජා සංරක්ෂණ වැඩසටහන් සඳහා රජයේ අරමුදල් සහ සහාය හිමිවනු ඇත. වතුකර ප්‍රජාව විසින් කතා කරන දීමිල සහ අනෙකුත් හාජා භාවිතය සහ ඉගැන්වීම ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ මුළපිටිම් මෙන්ම වාවික ඉතිහාස, ජනප්‍රවාද සහ වෙනත් සංස්කෘතික සම්ප්‍රදායන් ලේඛනගත කිරීම සහ සංරක්ෂණය කිරීමේ ප්‍රයත්ත්‍යන් ද මිට ඇතුළත්ය.

14 පරිච්ඡේදය

පුරුණ පුරවැසිභාවය සඳහා පිළිගැනීම ලබාදීම සහ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම

ශ්‍රී ලංකා රජය වතුකර ප්‍රජාවගේ පුරුණ පුරවැසි හිමිකම් පිළිගැනීම සහ සහතික කිරීම සඳහා දරන කැපවීම තහවුරු කර සිටියි.

වතුකර ප්‍රජාව ශ්‍රී ලංකා ආයතනය සංඝාතයේ අත්‍යාවශ්‍ය අංශයක් ලෙස පිළිගැනීමට මෙන්ම ඔවුන් පුරුණ වශයෙන් සමාජය වෙත ඒකාබද්ධ කිරීමට සහ සම්බල ගැන්වීමට රජය කැපවී සිටියි.

වතුකර ප්‍රජාව එකිනෙක වශයෙන් ආන්තික කරණයට ලක්වීම සහ ඔවුන් මෙරට සමාජ, ආරක්ෂා සහ දේශපාලනික ජීවිතය වෙත පුරුණ සහභාගිත්වයක් ලබා නොගෙන සිටීම රජය විසින් හදුනා ගෙන තිබේ. මෙම අයුක්තිසභගත ක්‍රියාදාමය තිවැරදි කිරීමට සහ වතුකර ප්‍රජාව පුරවැසියකට හිමිවිය යුතු සියලු හිමිකම් හා වර්ප්‍රසාද සහිත ශ්‍රී ලංකාවේ පුරුණ පුරවැසිතාවය හා ගැන්වය හිමි ප්‍රජාවක් බව පිළිගන්නා බවට සහතික කිරීමට රජය කැපවී සිටියි.

පුරවැසි හාවයට, ඉඩම් හා දේපලවලට හිමිකම් කිරීම ඇති අයිතිය, ගුණාත්මක අධ්‍යාපනයක් හා සෞඛ්‍ය සේවාවන් ලබා ගැනීමට ඇති අයිතිය, ජාතික ආරක්ෂා සහභාගි විමට ඇති අයිතිය සහ පුරුණුම් සහ වෙනස්කොට සැලකීම් වලින් ආරක්ෂාව ලැබීමට ඇති අයිතිය ඇතුළත් බව රජය නැවත වරක් තහවුරු කර සිටියි. මෙකි හිමිකම් පුරුණ වශයෙන් ලබාදෙන බව හා අනෙකුත් සියලු ශ්‍රී ලංකා ආයතනයෙන් මෙන් වතුකර ප්‍රජාවට ද සමාන අවස්ථා සහ ආරක්ෂාවන් හිමිවන බව සහතික කිරීමට රජය කටයුතු කරනු ඇතු.

පුරවැසිභාවය යනු තුළදක් අයිතිවාසිකම් සහ වර්ප්‍රසාද පමණක් නොවන අතර සහභාගිත්වය හා අයිතියේ හැඟීම ද මිට අයන් බව රජය විසින් හදුනාගෙන තිබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික අනන්‍යතාවයේ අත්‍යාවශ්‍ය කොටසක් සේ සැලකෙන පොහොසත් ඉතිහාසයකට සහ සංස්කෘතියකට වතුකර ප්‍රජාව හිමිකම් කියන අතර එකී උරුමය පිළිගැනීමට ලක්වන හා සැමරීමට ලක්වන බව සහතික කිරීමට රජය කැපවී සිටියි. වතුකර ප්‍රජාව මෙරට සමාජීය හා සංස්කෘතික ජීවිතයට පුරුණ වශයෙන්ම ඒකාබද්ධ වන බව සහතික කිරීමට රජය කටයුතු කරනු ඇති අතර ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධනයට දායකවීමට සහ එහි ප්‍රතිලාභ තුක්ති විදීමට ඔවුනට අවස්ථාව ලබා දීම සහතික කිරීමට කටයුතු කරනු ඇතු.

මෙලෙස පිළිගැනීමට ලක් කිරීම සහ පුරවැසිභාවය ප්‍රකාශයට පත් කිරීම වතුකර ප්‍රජාව කෙරෙහි රජය දරන කැපවීමේ තීරණාත්මක අංශයකි. මෙය යුතුකිය. සමාජාත්මකතාවය සහ පරිපුරුණ හාවය වෙනුවෙන් රජය දරන කැපවීම පිළිබඳ ප්‍රකාශයකි. එමෙන්ම වතුකර ප්‍රජාවට හිමිවිය යුතු ගැන්වය හා සාධාරණත්වය ලබා දෙමින් ඔවුන්ගේ අතිමානය සහ මනුෂ්‍යත්වය පිළිගැනීමට ලක්කිරීම පිළිබඳ ප්‍රකාශයකි.

වතුකර ප්‍රජාව උගෙනු වූ මෙම ප්‍රකාශය යථාර්ථයක් බවට පත් කිරීම සහතික කිරීමට රජය කැපවී සිටියි.

නිගමනය

කදුකරයේ වෙශෙන වතුකර ප්‍රජාව වෙනුවෙන් ක්‍රියාත්මක කරන රජයේ වැඩපිළිවෙළ සහ රජය ඒ වෙනුවෙන් දක්වන කැපවීම නියෝගනය කරන පදනම් ලේඛනයක් ලෙස මෙම ප්‍රයුජ්‍යීය සම්පාදනය කර ඇත. මෙමගින් එම ප්‍රජාව මූල්‍ය දෙනු ලබන අනියෝග වලට විසඳුම් සෙවීම සහ ශ්‍රී ලාංකිය සමාජය තුළ ඔවුන්ගේ පූර්ණ සහභාගිත්වය සහතික කිරීමට පූඩ්‍රල් රාමුවක් සකස් කරනු ලබයි.

මෙම ප්‍රයුජ්‍යීය වතුකර ප්‍රජාවගේ සහ ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසයේ නව පරිච්ඡේදයක ආරම්භයයි. වඩාත් සාධාරණ, යුත්තිසාහගත සහ පරිපූරණ භාවයෙන් යුතු සමාජයක් බිජි කිරීම උදෙසා සියලු පාර්ශ්වකරුවන් එකට එක් වී කටයුතු කරන මෙන් මෙම ප්‍රයුජ්‍යීය ඉල්ලා සිටියි. මෙක් ප්‍රයුත්තයන් සාක්ෂාත් කර ගැනීම උදෙසා නායකත්වය සැපයීමට රජය කැපවී සිටින නමුත් ඒ සඳහා වතුකර ප්‍රජාව, සිවිල් සමාජ සංවිධාන, පොදුගලික අංශය, සංවර්ධන හැඳුල්කරුවන් සහ ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාවගේ ස්ථීර සහභාගිත්වය සහ සහයෝගය අවශ්‍ය වේ. ඒ අනුව මෙම දැක්ම සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා එක්ව කටයුතු කරන මෙන් රජය සංවර්ධන හැඳුල්කරුවන්, සිවිල් සමාජය සහ වතුකර ප්‍රජාව ආදි සියලුම පාර්ශ්වකරුවන්ගේ ඉල්ලා සිටියි.

මෙම ප්‍රයුජ්‍යීය සම්පාදනය කිරීම සඳහා පාදකවන යුත්තිය, සමානාත්මකාවය සහ පරිපූරණ භාවය ආදි මූලධර්මවලට සහ වතුකර ප්‍රජාව කෙරෙහි දක්වන කැපවීම රජය නැවත වර්ත් තහවුරු කරනු ලබයි. වතුකර ප්‍රජාව ශ්‍රී ලාංකිය සමාජයට පූර්ණ වශයෙන් ඒකාබද්ධ කිරීම සහයින් සහ මෙරට සංවර්ධනයට දායක වීමට සහ එක් ප්‍රතිලාභ භ්‍යක්ති විදිමට අවස්ථාව සැලසීම ද මින් අදිවන් කරනු ලබයි.

එකිනෙකුත් සඳහා දැරන සාක්ෂියක් ලෙස මෙන්ම එකිනෙකුත් සාක්ෂාත් කර ගැනීම උදෙසා සකස් වූ මාර්ග සිතියමක් ලෙස මෙම ප්‍රයුජ්‍යීය සම්පාදනය කර ඇත.

EOG 09-0162